

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071

SSR Criterion 2: Teaching-learning and Evaluation

2.4 Competency and Skill Development

2.4.7 Samples of assessed assignments for theory courses of different programmes

Principal

Principal

**Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.**

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
Affiliated to University of Mumbai, Recognised by N.C.T.E.
Phone : (0)022 2527 2162, 2522 1439 (D) 2527 8225

2021-2023

Reaccredited 'A' by NAAC

Date: 09/08/2022

Name of the Subject : बाल्यावस्था आणि वाढ (CCJ)

Name of the Assignment : ① स्वप्रातिष्ठा-घामणी
② कौमार्य अवस्थेतील बालिकेच्या
अवती अभ्यास.

Name of the Student : कु. लक्ष्मी एकनाथ शुभ

Academic Year : F.Y.B. Ed (Marathi Medium)
2020-2022

Semester : I

Roll No. : 80

Guided by : डॉ. चंद्रशेखर चक्रदेव

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

अनुक्रमिका :-

क्रमांक	विषय	पृ. क्र.
	स्व प्रतिष्ठा चालणी (स्वाध्याय १)	
१.	प्रस्तावना.	७
२.	स्व प्रतिष्ठा म्हणजे काय?	२
३.	स्व प्रतिष्ठेच्या व्याख्या	३
४.	स्व प्रतिष्ठेचे प्रकार सकारात्मक आणि नकारात्मक उच्च स्व प्रतिष्ठा निम्न स्व प्रतिष्ठा	४-७ ४ ५ ६-७
५.	रोशनबर्गची स्व प्रतिष्ठा स्केम प्रश्नावली	८
६.	रोशनबर्गच्या स्व प्रतिष्ठा स्केमचे स्क्रिन शॉट्स	९-१२
	अर्थान्वेषण	१३-१४
	उपागम	१५-१६
	स्व प्रतिष्ठा पद्धिगंत करण्यासाठी अपायथेजिन.	
८.	संदर्भसूची.	१७

२-व प्रतिष्ठा-चाचणी

२-वाध्याय क्रमांक - १.

७

तान्त्रिक

७

मातृ विद्यालय

७

मातृ विद्यालय

७-७

मातृ विद्यालय

७

मातृ विद्यालय

७

मातृ विद्यालय

७-७

मातृ विद्यालय

७

मातृ विद्यालय

७-७

मातृ विद्यालय

७-७

मातृ विद्यालय

७-७

मातृ विद्यालय

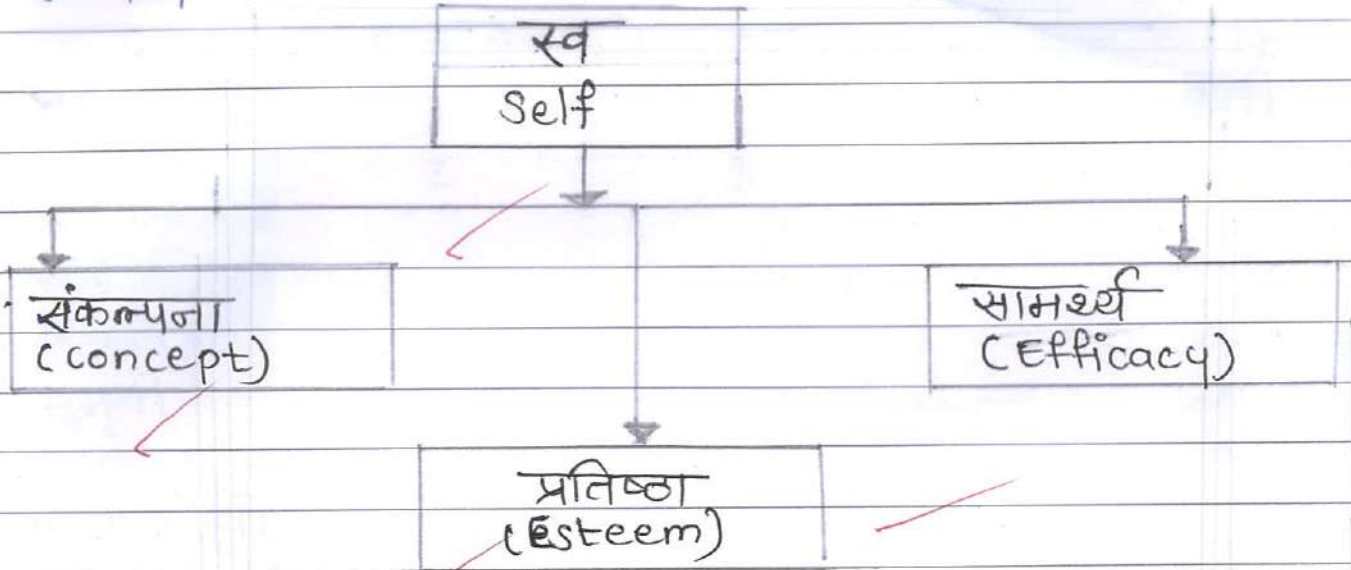
मातृ विद्यालय

७

मातृ विद्यालय

—: प्रस्तावना :—

- आपण ज्या गोष्टीशी लादाल्य साधतो त्याला 'स्व' म्हणतात.
- स्व भा आकार देणारे, स्व च्या जडण-घडणीत योगदान देणारे, 'स्व' वर परिणाम करणारे हे पैलू आहेत.

- स्व संकल्पना, स्व-प्रतिष्ठा, स्व सामर्थ्य या तीनही मानस-शास्त्रीय संकल्पना असून त्या स्व निर्मितीत महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात.

③ स्व संकल्पना:-

व्यक्ती ज्याला मी, माझे म्हणते अशा सर्व आवेनांशी गोळावेरीज लसेथ मी कोण आहे ? मी कसा आहे मला. व्यक्तीने दिनेने उत्तर म्हणजे स्व संकल्पना होय.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha Mahavidyalaya

Chembur Naka, Mumbai 400 071

स्व सामर्थ्य:-

स्व सामर्थ्य म्हणजे दिनेने परिस्थितीत आपण एखादे आव्हानात्मक कार्य किती चांगल्यापद्धतीने करू शकतो याबद्दल व्यक्तीची असणारी धारणा होय. -अखतर (२००८)

मुख्यतः येथे 'स्वप्रतिष्ठा' या पैलूचा येथे आढावा घेव्याचा प्रयत्न करीत आहे

[illegible]

**Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya**
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

स्व-प्रतिष्ठा म्हणजे काय ?

- मानसशास्त्रात 'स्व-प्रतिष्ठा' हा शब्द एखाद्या व्यक्तीचे वैयक्तिक मूल्य किंवा मूल्याच्या एकूण व्यक्तिनिष्ठ अर्थाने वर्णन करण्यासाठी वापरला जातो.

दुसऱ्या शब्दात स्व-प्रतिष्ठा म्हणजे तुम्ही स्वतःला किती आवडता किंवा आवडणाऱ्या गोष्टींबाबत स्वतःला किती दाद देता, पाहिंबा देता इत्यादी.

स्वतःची किंमत करणे (value own self). तसेच जगत कोणीही तुमची किंमत करू शकत नाही. तुमच्या कमीपेशू शकत नाही अशी धारणा बाळगणे म्हणजे स्व-प्रतिष्ठा होय. तुमची स्व-प्रतिष्ठा ही अनेक घटकांद्वारे परिभाषित केली जाते व्हा. आत्मविश्वास, सुरक्षिततेची आवना, ओळख, आपुलकीची आवना, सक्षमतेची आवना इत्यादी.

तुमच्या स्व-प्रतिष्ठेवर परिणाम करणारे अनेक घटक आहेत. जसे की, वय, दिव्यांग, गुणसुत्रे, आजार, शारीरिक क्षमता, सामाजिक आर्थिक स्थिती, विचारधारा इत्यादी.

अनेक सिद्धांतकारांनी आत्मसन्मानाच्या विकासामध्ये सामील झालेल्या शक्तींशी निव्वळ निहाणे आहे.

मानसशास्त्रज्ञ अब्राहम मास्लोच्या गरजांच्या पदानुक्रमात स्व-प्रतिष्ठा ही संकल्पना महत्त्वाची भूमिका बजावते, जी मूलभूत मानवी प्रेरणांपैकी एक आहे.

मास्लोने सुचवले की, व्यक्तींना उतर ओकांकडून कोणुक आणि आदर निर्माण करण्यासाठी ^{प्रथम} आंतरिक विश्वास आणि स्वतःबद्दल आदर असेल तर स्व-प्रतिष्ठा निर्माण होईल. या दोन्ही गरजा पूर्ण झाल्यावर एखाद्या व्यक्तीने एक व्यक्ती म्हणून विकसित होणे आणि आत्मवास्तविकता (Self-actualization) शक्य होईल.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

स्वप्रतिष्ठेच्या व्याख्या :-

- स्व-प्रतिष्ठा (Self - Esteem) या संकल्पनेचा उगम अठराव्या शतकात झाला. जो स्कॉटिश प्रबोधन विचारवंत डेव्हिड ह्यूम यांच्या लेखनात प्रथम दिसून आला. त्यांच्या ट्रिविज ऑफ ह्यूमन नेचर (१७५०) ग्रंथात त्यांनी म्हणजे की, "एक सुस्थापित पंरंतु नपवनेनी (बुद्ध) स्वप्रतिष्ठा मान्य आहे. तर अति अभिमान हा दुर्गुण आहे."
- "स्वप्रतिष्ठा किंवा स्वतःची किंमत करणे म्हणजे एखाद्या व्यक्तीचे स्वतःचे व्यक्तीपूरक मूल्यमापन हे आंतरिक असून सकारात्मक किंवा नकारात्मक असते."
- सेडिकिडस् अँड ग्रेग - २००३.
- 'आत्मसन्मान म्हणजे स्वतःबद्दलचा सकारात्मक किंवा नकारात्मक दृष्टीकोन आणि एकंदरीत स्वतःच्या संबंधित स्वतःच्या विचारांचे आणि भावनांचे मूल्यांकन.'
- रोडनबर्ग (१९६५ - ७)
- 'आत्म-सन्मान म्हणजे एखाद्याच्या मूल्य प्रणालीबद्दल जागरूकता आणि एखाद्याच्या आत्म-मूल्यांचे भावनिक मूल्यमापन.'
- शॉक (१९८५)
- 'वैयक्तिक कल्याणासाठी आत्म-सन्मान हा एक महत्त्वाचा घटक आहे. एखाद्या व्यक्तीच्या स्वप्रतिष्ठेच्या व्याख्या मानसिक आरोग्य, सामाजिक समायोजन आणि जीवनाच्या गुणवत्तेशी सकारात्मक संबंध असतो.'

स्वप्रतिष्ठेचे प्रकार :-

सकारात्मक आणि नकारात्मक :-

आपल्या स्वप्रतिष्ठेमध्ये वेगवेगळे घटक योगदान देतात जसे की, अनुवंशिकता, व्यक्तीमत्त्व, जीवनाचे अनुभव, विचार, वय, आरोग्य, इतरांशी स्वतःची तुलना करणे, सामाजिक परिस्थिती आणि इतरांची प्रतिक्रिया त्यातूनच आपल्यामध्ये सकारात्मक आणि नकारात्मक बदल होत असतात. आणि हे बदल आपल्या सकारात्मक स्वप्रतिष्ठेला किंवा नकारात्मक स्वप्रतिष्ठेला कारणीभूत ठरतात.

हा एखाद्या व्यक्तीच्या कृतीला सकारात्मक प्रतिसाद मिळाला किंवा त्याचे चुकले असेल तर त्याच्या योग्य रितीने समजावले व त्यांगल्या प्रकारे प्रोत्साहित केले तर त्या व्यक्तीमध्ये सकारात्मक स्वप्रतिष्ठा निर्माण होईल आणि जर एखाद्या व्यक्तीच्या कृतीला पूर्णपणे नकारात्मक प्रतिसाद मिळाला किंवा त्याचे चुकले असेल तर सारखे सारखे चुकीच्या पद्धतीने ते त्याच्या निदर्शनास आणले गेले तर मानसिक खेळी करणे होऊन त्या व्यक्तीमध्ये नकारात्मक स्वप्रतिष्ठा निर्माण होऊ शकते.

स्वप्रतिष्ठा हा सर्वात महत्त्वाचा घटक असून तो आपल्या आधुन्यावर, आरोग्यावर परिणाम करत असतो. लक्ष्य आपल्या समीपताच्या लोकांशी सकारात्मक नातेसंबंध निर्माण करताना स्वप्रतिष्ठा महत्त्वाची आहे. असे असले तरी आपला सर्वांची स्वप्रतिष्ठा एकसारखी नसते.

स्वप्रतिष्ठा ही उच्च आणि निम्न अशा दोन प्रकारची प्रकाशित असते, कधी कधी आपल्यामध्ये खूप अति-

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra Mahavidyalaya

Ramkrishna Chemburkar Mang Chembur Naka, Mumbai 400 071

उच्च स्वप्रतिष्ठा तर कधी कधी आपल्यामध्ये खूप कमी आत्मविश्वास दिसतो हे सगळे आपल्या आधुन्यात घडणारे घटना-प्रसंग, बदल, परिस्थिती यावर अवलंबून असते व त्यामुळे उच्च स्वप्रतिष्ठा व निम्न स्वप्रतिष्ठेची निर्मिती होते.

UNIVERSITY OF CALICUT

UNIVERSITY OF CALICUT
Kozhikode, India
ESTD. 1963

उच्च स्वप्रतिष्ठा :-

- या प्रकारची स्व प्रतिष्ठा असनेने लोक स्वतःला स्विकारतात आणि स्वतःची किंमत करतात. या प्रकारची स्व प्रतिष्ठा अकाशत्मक म्हणून ओळखली जाते. कारण ती व्यक्ती तिच्या जीवनात स्वतःला समाधानी बनवतो. म्हणजे त्याच्या जीवनात अडथळे किंवा समस्या येत नाहीत असे होत नाही. पण त्याच्या स्वतः वर त्या आत्म विश्वास आणि उद्भवू शकणाऱ्या कोठल्याही समस्यांना तोंड देण्याचे धैर्य सर्वकाही सोपे करणे तसेच ते नवनवीन आव्हाने स्विकारण्याची तयारी देताना ते अतशंकडून मान्यता मिळवतात जास्त रस होत नाहीत.
- युवा आत्मा तशी मान्य करून बुद्ध्याच्या प्रयत्न करताना.
- उच्च स्व प्रतिष्ठेमुळे त्याच्या पुढाकार व आनंददायी भावना दृढ होतात व त्याच्या आसपासचे वातावरणही आनंददायी असते.
- ते कायम स्वतःचा आदर करतात. आशावादी असतात.
- ह्येय प्राप्तीसाठी सर्वस्व पणाना लावतात
- नेहमी सक्रिय असतात.
- उच्च स्वप्रतिष्ठेमुळे योग्य सामाजिक संबंध निर्माण होतात. व्यावसायिकामुळे यशस्वी होतात. उत्तम आरोग्य लाभते. सतत क्रियाशील अहल्याची वृत्ती निर्माण होते. फुरसतीच्या वेळेच्या सदुपयोग करून व्यक्तीमत्त्व शुभवतात. टापीप व नीटनेटके अहल्याची आवय लागते. उत्थादी शुण स्वनिर्मितीमध्ये योगदान देतात.
- परंतु उच्च स्व प्रतिष्ठा असनेल्या लोकांमध्ये असे लोक असू शकतात की, नकाशत्मक परिस्थिती प घटनांमुळे त्यांचे संतुलन, समतोल हासळतो. म्हणजेच उच्च स्व प्रतिष्ठा त्यांना सतत शक्यता येत नाही. असुशकितनेमा बळी पडल्यामुळे ते आक्रमक, निष्क्रिय किंवा नकाशत्मक वृत्ती अंगिकारतात. मुख्यतः स्पर्धात्मक वातावरणात हे घडू शकते.
- आणि अस्व-प्रतिष्ठा अत्युच्च असते तेव्हा नात्यातील समस्या सामाजिक परिस्थितींमध्ये अडचण किंवा टीका स्विकारण्यास असमर्थता येऊ शकते.

निम्न स्वप्रतिष्ठा :-

ज्या लोकांची निम्न स्वप्रतिष्ठा असते ते उच्च स्वप्रतिष्ठा असलेल्या लोकांच्या ठेगूट असतात. ते स्वतःला महत्त्व देत नाहीत. त्यांच्या त्यांच्या शक्तींवर विश्वास नाही. आणि त्यांना वाटते अशुशिक्षितता ही जवळजवळ प्रत्येक परिस्थितीत दिसून येते. अपयशाची भीती ही गोष्ट त्यांना कायम त्रस्त करते. आणि पुन्हा निम्न स्वप्रतिष्ठेकडे आणून देते. आणि ते सतत दुःखी असतात.

निम्न स्वप्रतिष्ठा असलेल्या लोकांमध्ये आनंदाने दिसून येतात तेव्हा त्यांच्यासाठी सर्वकाही ठीक असते परंतु वाईट गोष्टी म्हणजे त्यांच्या कि त्यांची स्वप्रतिष्ठा ढासळते. ते फार संवेदशील असतात ते बरेच प्रभावित होतात. ते स्वतःचे मत व्यक्त करतात पण त्यावर लक्ष नसतात.

निम्न स्वप्रतिष्ठा असलेले लोक स्वतःच्या क्षमतेबद्दल खात्री बाळगतात. स्वतःच्या निर्णय प्रक्रियेवर शंका घेतात.

स्वतःच्या आदर करत नाहीत. निराशावादी असतात.

स्वतःला त्रास करून घेतात. व प्रयत्न न करता कामे अर्धवट सोडतात.

निष्क्रिय असतात. दोषारोप करतात.

जीवनात येणाऱ्या संधी व आव्हाने स्वीकारत नाहीत.

निम्न स्वप्रतिष्ठेमुळे योग्य सामाजिक संबंध राखता येत नाहीत. व्यावसायिक अयशस्वी होतात. नेहमी वैफल्य प्राप्त होते. कायम अक्रियाशील त्यामुळे इतरांशी चांगले संबंध जोडता येत नाहीत. ग्रंथालय राहणीमान हे शुद्ध धर्म स्वनिर्मितीमध्ये योगदान देतात.

मागील काळी म्हणजे, इतर स्वतःपेक्षा न्यायाने असल्याची भावना निर्माण होणे. गरजा व्यक्त करणे कठीण वाटते. कमकुवतपणावर बक्षकेंद्रित होते. वारंवार भीती, आत्म-शंका आणि काळजीच्या अनुभव येऊ शकतो. जीवनाकडे पाहण्याचा नकारात्मक दृष्टीकोन असतो. अपयशाची तीव्र भीती इत्यादी.

तर असेही काही लोक निम्न स्वप्रतिष्ठेमध्ये असतात ज्यांच्या स्वतःवर थोडा फार विश्वास असतो. पण ते स्वतःला कमी न्हेबतात. त्यांना एखादे काम बिघडल्याची भिती वाटत असते त्यामुळे ते पुढे ~~च~~ पाऊल उचलत नाहीत.

निम्न स्व प्रतिष्ठेमुळे विविध प्रकारचे मानसिक रोग होऊ शकतात. ज्यामध्ये चिंता, नैशय आदि विकारांच्या समावेश होतो. ठाव्हीष्ट पूर्ती आणि निशेगी नातेसंबंध राखणे कठीण होऊ शकते. निम्न प्रतिष्ठेमुळे तुमच्या गुणवत्तेवर गंभीर परिणाम होऊ शकतो. तसेच आत्महत्येचा विचार येण्याचा धोका वाढतो.

एकंदर स्वप्रतिष्ठेकरिता ~~कमि~~ कारणीभूत अनुभव आपल्याला येत असतात. ज्यांना कुटुंब आणि मित्र तसेच समाज आल्याकडून सतत गंभीर किंवा नकारात्मक मूल्यांकन प्राप्त होते त्यांच्यामध्ये निम्न स्वप्रतिष्ठा निर्माण होऊ शकते.

ज्यांना उत्तम प्रतिसाद मिळत असेल किंवा इतरांपेक्षा जे स्वतःवर लक्ष केंद्रित करतील, युका सुधारतील, संकटे आल्यांना सामोरे जात असतील त्यांच्यामध्ये उच्च स्वप्रतिष्ठा निर्माण होईल.

आणि ती उच्च किंवा निम्न स्वप्रतिष्ठा व्यक्तीच्या शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक, आवणिक या सर्व घटकांवर सकारात्मक किंवा नकारात्मक परिणाम करेल.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

रोझनबर्गची स्वप्रतिष्ठा स्केम - (RSES)

रोझनबर्ग सेल्फ-एस्टीम स्केम (आरएसईएस - RSES) ही समाजशास्त्रज्ञ मॉरिस रोझनबर्ग यांनी विकसित केली आहे. हा सामाजिक-विज्ञान अंशोधनामध्ये मोठ्या प्रमाणावर वापरले जाणारे आत्मसन्मान/स्वप्रतिष्ठा याबाबतची प्रश्नावली आहे.

RSES ची अचूक सामाजिक-सर्वेक्षण प्रश्नावली प्रमाणित केली आहे. त्यातील पाच बाबींमध्ये सकारात्मक विधाने तर पाच नकारात्मक विधाने आहेत. ही स्केम स्वतःबद्दल सकारात्मक आणि नकारात्मक अशा दोन्ही भावनांचे मोजमाप करून जागतिक स्व-मूल्ये मोजमाप करते. मूळ नमुना ज्यासाठी स्केम विकसित करण्यात आली होती त्यात न्यूयॉर्क मधील ३० प्रादुर्भूतपणे निवडलेल्या शाळांमधील ५,०२५ उच्च माध्यमिक कनिष्ठ आणि विरारिष्ठ्या समावेश होता. रोझनबर्ग स्वप्रतिष्ठा स्केम हे स्वप्रतिष्ठा मूल्येकनासाठी एक विश्वासार्ह आणि वैध परिणामवाचक साधन मानले आहे.

RSES चे भाषांतर अचूक रूपांतर परिअन, फ्रेंच, स्पॅनिश, इंग्रिश, जर्मन अशा विविध भाषांमध्ये झाले आहे.

पुढे वैगवेगच्या शब्दांमध्ये क्रॉस कन्व्हेरन्स स्टडीजमध्ये या स्केमचा सीध्याप्रमाणावर वापर केला जातो.

कार्यपद्धती :-

स्केममध्ये दहा विधाने असतात जी लागू होतील विधाने त्याप्रमाणे आपण त्या विधानाची शुणवत्ता ठरवायची.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastha Mahavidyalaya
अतिविचार न करता त्वरीत उत्तरे देऊ नका.

व त्यानंतर शुणंकन करून स्वप्रतिष्ठा कीठल्या प्रश्नाची उत्तरे देऊन. उच्च कि निम्न हे समजण्यास मदत होईल.

Rosenberg's Self Esteem Questionnaire / रोझेनबर्गची स्व: प्रतिष्ठा प्रश्नावली

Messages

Google Forms <forms-receipts-noreply@google.com>
harshali.et1998@gmail.com

Sat, Mar 12, 2022 at 14:18

Google Forms

Thanks for filling in Rosenberg's Self Esteem Questionnaire /
रोझेनबर्गची स्व: प्रतिष्ठा प्रश्नावली

Here's what was received.

Rosenberg's Self Esteem Questionnaire / रोझेनबर्गची स्व: प्रतिष्ठा प्रश्नावली

Please read all the items carefully & choose the response that accurately describes you. There is no right or wrong answer./ कृपया सर्व प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा आणि तुमचे अचूक वर्णन करणारा प्रतिसाद निवडा. कोणतेही उत्तर योग्य किंवा चुकीचे नाही.

Email *

harshali.et1998@gmail.com

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Your Full Name *

Harshali Eknath Thul

I belong to *

4. I am able to do things as well as most other people./मी इतरांसारख्या अनेक गोष्टी करण्यात सक्षम आहे.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☒ Agree/ सहमत
- ☐ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

5. I feel I do not have much to be proud of./गर्व करावा असे माझ्यात काहीच नाही असे मला वाटते.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☐ Agree/ सहमत
- ☒ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

6. I certainly feel useless at times./कधी कधी मला मी निरुपयोगी असल्याचे वाटते.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☐ Agree/ सहमत
- ☒ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

7. I feel that I'm a person of worth, at least on an equal plane with others./इतरांसारखा मी देखील लायक असल्याचे मला वाटते.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☒ Agree/ सहमत
- ☐

- ☐ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

8. I wish I could have more respect for myself./ मला वाटते मी स्वतःला अधिक आदर द्यावा.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☒ Agree/ सहमत
- ☐ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

9. All in all, I am inclined to feel that I am a failure./ एकूणच मला मी अपयशी असल्याचे वाटते.

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☐ Agree/ सहमत
- ☒ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

10. I take a positive attitude toward myself./ मी स्वतःला सकारात्मक दृष्टीकोन बाळगतो. *

- ☐ Strongly Agree/ पूर्णपणे सहमत
- ☒ Agree/ सहमत
- ☐ Disagree/ असहमत
- ☐ Strongly Disagree/ पूर्णपणे असहमत

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
 Ramkrishnan Chemburkar Marg,
 Chembur Naka, Mumbai 400 071

७३

अथ निवेदन

सर्वर जोडनेल्या सोझनबर्ग स्व प्रतिष्ठा स्केल नुसार १० प्रश्न देण्यात आलेले असून त्यासाठी (i) पूर्णपणे सहमत (ii) सहमत (iii) असहमत (iv) पूर्णपणे असहमत असे चार विकल्प देण्यात आले आहेत. त्यांचे प्रश्नांनुसार गुणविभाजन करण्यात आले आहे.

प्रश्न १, ३, ४, ७, १० यांना सरळ क्रमाने गुणविभाजन
पूर्णपणे सहमत - ४ गुण
सहमत - ३ गुण
असहमत - २ गुण
पूर्णपणे असहमत - १ गुण

प्रश्न २, ५, ६, ८, ९ यांचे गुणविभाजन पुढीलप्रमाणे
पूर्णपणे सहमत - १ गुण
सहमत - २ गुण
असहमत - ३ गुण
पूर्णपणे असहमत - ४ गुण

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

M. S. Vaidya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

त्यानंतर सर्व गुणांची बेरीज करून स्व-प्रतिष्ठा
उच्च आहे की निम्न ते समजेल.

अशासरी गुण	२०
उच्च गुण	उच्च स्वप्रतिष्ठा
निम्न गुण	निम्न स्वप्रतिष्ठा.

सदर न्यायणीना दिनेल्या उत्तरांनुसार पुढीलप्रमाणे गुणविभाजनः

प्रश्नक्र.	निषडनेना विकल्प	गुण.
१	सहमत	३
३.	सहमत	३
४	सहमत	३
७	सहमत	३
१०	सहमत	३
२.	असहमत	३
५.	असहमत	३
६.	असहमत	३
८.	सहमत	२
९.	असहमत.	३.
एकूण गुण - ३५ + १४ = २९.		

२० व (सरासरी गुण) पेक्षा जास्त गुण मिळाल्यामुळे

२९ गुण = उच्च स्व प्रतिष्ठा.

[Signature]

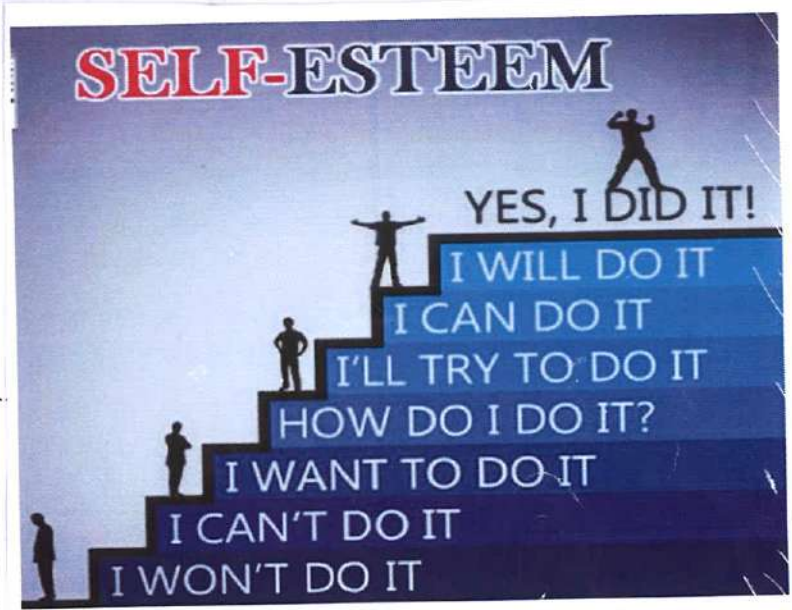
PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

...विद्यार्थी... (Faint handwritten text in Hindi)

...प्रकाशिता... (Faint handwritten text in Hindi)

...विद्यार्थी... (Faint handwritten text in Hindi)

...विद्यार्थी... (Faint handwritten text in Hindi)

Principal
Chander Bhanu Singh
M.D. Singh
Banswari
Chander Bhanu Singh
Chander Bhanu Singh

उपायमः-

स्वप्रतिष्ठा वृद्धिगत करण्यासाठी उपाययोजन.

स्व प्रतिष्ठा ही सध्या आधुन्यमशक्या अनुभवांच्या परिणाम असतो आणि विशेषतः महानपणी आपल्यासोबत काय थडने. तथापि, कोणत्याही वयात स्व प्रतिष्ठा सुधारणे ती वृद्धिगत करणे शक्य आहे. त्यासाठी विविध मार्ग उपलब्ध आहेत.

- १) नकारात्मक विश्वासांना ओळखणे आणि आखण देणे.
पहिली पायरी म्हणजे स्वतः बद्दलच्या नकारात्मक विश्वासांना ओळखणे आणि नंतर आखण देणे.
स्वतः बद्दलचे विचार नक्शात घेणे उदा. 'मी तसे करण्यात का कुशळ नाही किंवा मला कोणी मित्र नाहीत. अशा विचार आत्म्यास त्या विधानांच्या पाठपुरवठा करणे व नकारात्मक समजूती खऱ्या नाहीत असे स्वतःला आखण देणे.

- २) नकारात्मक संबंध निर्माण करणे आणि नकारात्मक संबंध टाळणे.
अशा लोकांशी नविसंबंध निर्माण करवा जे तुम्हाला स्वतः बद्दल चांगले वाटतील. तुम्हाला प्रोत्साहित करतील
जर असे लोक असतील जे तुम्हाला बद्दल वाईट विचार फसत असतील. तुम्ही त्यांनी खेळण्याच्या प्रयत्न करत असतील तर त्यांना टाळण्याच्या प्रयत्न केला पाहिजे.

- ३) नवीन कौशल्यात प्रभुत्व मिळवणे.
नवनवीन कलागुण आत्मसात करून, आवडीनिवडीशी सुसंगत अशा एखाद्या गोष्टीमध्ये निपुण बनल्याने क्षमतेमध्ये वाढ होऊ शकते.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

- ४) कर्तुत्वाची यादी करणे.
पूर्ण केलेल्या किंवा प्राविण्य मिळवलेल्या सर्व गोष्टींच्या विचार करून त्या निघून काढणे. प्रत्येक गोष्टीची यादी करणे ज्या गोष्टींच्या अभिमान वाटतो. आणि जेव्हा आपल्याला एखादी गोष्ट पूर्ण करायची असेल, तेव्हा आवश्यकतेनुसार ती स्वकर्तुत्वाची यादीत पुनरावलोकन करणे.
- ५) काहीतरी सर्जनशील करणे.
सर्जनशील कार्यमुळे आपण जीवनप्रवाहात येणे शक्य होते. आपण प्रवाही होतो. सर्जनशीलता मेंदूला उत्तेजित करते. त्यामुळे त्याच्या आपण जितका अवलंब करू तितके ते फायदेशीर ठरते. छंद, एखादी कविता किंवा कथा यांचे लेखन, एकाक पाश्चून टिकाऊ वस्तू बनवणे इत्यादी जेव्हा काहीतरी नवीन करून पाहण्याची इच्छा निर्माण होते तेव्हा स्वप्रतिष्ठा आपणूकच वृद्धिंगत होते.
- ६) एखाद्याला मदत करणे.
इतरांना मदत करणेसाठी कुठल्याही प्रतिभा, कौशल्ये आणि क्षमता वापरणे. एखाद्याला भेट सहाय्य देणे. एखाद्याला काही शिकण्याची इच्छा असेल तर ते शिकवणे.
- ७) इतरांना काय वारले याबद्दल काळजी करणे थांबवणे.
इतर आपल्याबद्दल काय विचार करतील याची काळजी जेव्हा केली जाते, तेव्हा पूर्वपणे मोकळेपणा नसतो. स्वतःचा काय हवे आहे याचा विचार करवा. इतरांना आपल्याकडून काय हवे आहे याचा नाही. 'एकवे जनाने कशेचे मनाने.'

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

संदर्भ सूची:-

<https://www.verywellmind.com/what-is-self-esteem-2795868>.

<https://positivepsychology.com/self-esteem/>.

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.01992/>

<https://cmbanking.com/cmbank/2020/07/27/cmb-self-esteem-types/>.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

कुमार

अवस्थेतील

आलिकेया

व्यक्ति अभ्यास

अन्वाध्याय क्रमांक-२

व्यक्ति अभ्यास केलेल्या

कुमारवयीन मुलीचे नाव :- कु साक्षी मिळारे

वय :- १६ वर्षे.

सावधरीक : डॉ. चंद्रशेखर चक्रदेव

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

अनुक्रमिका

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	कौमार्थ अवस्थेतील बानिकेचा व्यक्ती अभ्यास स्वाध्याय-२	
१.	प्रस्तावना	(१)
२.	व्यक्ती अभ्यास म्हणजे काय ?	२
३.	व्याख्या व्यक्ती अभ्यासामे फायदे-तोटे.	३-५
४.	कौमार्थ अवस्थेतील बानिकेचा व्यक्ती अभ्यास वैयक्तिक, कौटुंबिक, शैक्षणिक तपशील	६-८
५.	छायाचित्रे.	९-१४
६.	मानसशास्त्रीय न्यायणी (जॉन होलंडची स्वारस्य यादी) Interest Inventory सहा परिमाणे	१५-१६
७.	Interest Inventory (Test)	१७-२०
८.	कार्यपद्धती व त्यानुसार स्वारस्य यादीचे विश्लेषण	२१
९.	कारिग्र अग्रिमुखला	२२
१०.	सर्वगीत विकासामे विश्लेषण	२३-२४
११.	संदर्भ सूची	२५

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

प्रस्तावना

मानशास्त्राच्या इतर लक्ष्यज्ञानापुढे आलेला असला, तरी त्याच्या विकासावर अनेक अन्य शास्त्रांच्या प्रभाव पडला व मानसशास्त्राचे त्या त्या शास्त्रांच्या अभ्यास पद्धती अपनून घेतले. किंवा वैज्ञानिक दृष्टीकोन व विज्ञानाच्या पद्धतीचा इवीकार केल्यामुळे मानसशास्त्र बहुअंशी स्वरूपात दिसते. त्याकरिता मानशास्त्रामध्ये बहुविध पद्धतींचा अवलंब केलेला दिसतो.

आमध्ये आशमपद्धती (आर्मचेअर मेथड), कथान्पद्धती (ऑनैकडो रूम मेथड), प्रायोगिक पद्धती, चिकित्सक पद्धती, विकास पद्धती तसेच व्यक्तिअभ्यास किंवा व्यक्तीविहास पद्धती (केसस्टडी मेथड) इत्यादींचा समावेश होतो.

तर येथे व्यक्तिअभ्यास पद्धतीद्वारे एका कुमारानेचा विकासाचे निरीक्षण करणे हा विषय आहे. त्यानुसार एका कुमारीचे (वय-७ वर्षे) तिच्या विकासाच्या

व्यक्ती अभ्यास करण्याच्या प्रयत्न येथे केलेला आहे.

ज्याद्वारे तिचे शुद्धदोष, वाढ आणि विकास, तिची स्वप्रतिष्ठा, स्व सामर्थ्य इत्यादी विविध पैलूंचे तिच्या विकासांमध्ये असतारे योगदान समजून घेता येईल.

त्याचबरोबर स्वारस्य आदी (जॉन हॉलंड) याद्वारे तिच्या आवडी-निवडी व करिअरबाबतीत जाणून घेता येईल.

व्यक्ती अभ्यास करण्यामागेचे कारण :-

मागी शिक्षक म्हणून विद्यार्थ्यांच्या (कुमारवयीन) विकासाच्या आवडी-निवडी, सर्वांगीण विकासाचे कारण ओळखण्यासाठी, तसेच हॉलंडच्या स्वारस्य आदीद्वारे पुढे तिचा करीअर निवड ओळखण्याकरीता हा व्यवक्ती अभ्यास करित आहे.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur, Naka, Mumbai - 400 071

व्यक्ती अभ्यास म्हणजे काय ?

व्यक्ती अभ्यास एखाद्या व्यक्तीची, लोकांच्या गटाची किंवा एखाद्या विशिष्ट घटनेची तपशीलवार तपासणी होय. व्यक्ती अभ्यासात मुलाखत, इतर माहिती (डेटा) संकलन तसेच प्रश्नावली यांचा समावेश होतो. यामध्ये वर्तनाचे कारण निश्चित करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीचे जीवन आणि अनुभव यांचा अभ्यास करणे समाविष्ट असते. विश्लेषणात्मक आणि गंभीर विचार तसेच सर्जनशीलतेच्या विकासासाठी व्यक्ती अभ्यास (केस स्टडी) ही एक सर्वोत्तम पद्धत मानली जाते.

व्यक्ती अभ्यासात इंग्रजीमध्ये केस स्टडी (Case Study) म्हटले जाते. केस हा शब्द आपल्या दैनंदिन जीवनात विविध अर्थ सांगण्यासाठी अनेक प्रकारे वापरला जातो. उदा. एक वकील त्याच्या अशीलाना त्याच्या 'केसचा' कोर्टात मुक्तीवाद करून मदत करतो. डॉक्टर त्याच्या केसचा बोझ ते ^{निकालण्या} औषधोपचार करतो. तसेच एखाद्या अधिकारी त्याच्या अधिनस्थ निपिकांनी मांडलेल्या अनेक केस (प्रकरणे) सोडवतो. अशा सर्व परिस्थितीत, 'केस' हा शब्द एखाद्या व्यक्तीसाठी किंवा त्याच्याशी संबंधित समस्येचा निर्णय घेण्यात किंवा सोडवण्यात संबंधित व्यक्तीला मदत करण्याच्या उद्देशाने तपासणी, निरीक्षण किंवा तपासणीसाठी ठेवलेला विषय वापरला जातो.

मानसशास्त्रामध्ये शैक्षणिक, व्यावसायिक किंवा सामाजिक - मानसिक वैयक्तिक समस्या सामना करणाऱ्या व्यक्तीला केस संबोधले जाते. एखाद्या व्यक्तीच्या समस्यावर उपाय शोधण्याच्या कायदेशी संबंधित अशा प्रकल्पात तपासणी किंवा वर्तनाचा अभ्यास म्हणजे केस स्टडी होय.

व्याख्या

मा बाबींवर विचार करून मानवी वर्तनाच्या तपासणीसाठी केस स्टडी मेशड (व्यक्ती अभ्यास पद्धती) या शब्दाची व्याख्या पुढीलप्रमाणे होऊ शकते.

केस स्टडी मेशड किंवा व्यक्ती अभ्यास पद्धत म्हणजे मानसशास्त्रीय दृष्ट्या वर्तन तपासण्याची पद्धती असून ज्यामध्ये एखाद्या व्यक्तीच्या भूतकाळातील घटना-प्रसंग, वर्तमान स्थिती आणि अविष्यातील कार्यविषयानुसार शक्यतांचे विश्लेषण करून सर्व आवश्यक मार्गदर्शक कृतींमधील वर्तनाच्या अभ्यास करण्याच्या प्रयत्न करणे.

व्यक्ती अभ्यासाचे फायदे आणि नोटे.

फायदे (merits):-

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Chembur Naka, Mumbai 400 071

- १) यामुळे भूतकाळातील व वर्तमानासंबंधाने व्यक्तीच्या वर्तनाची व्याख्या, गहन आणि परिपूर्ण माहिती मिळते.
- २) यामुळे त्या परिस्थितीला कारणीभूत ठरणारे घटक, वर्तनातील बदल आणि संबंधित व्यक्तीला येणाऱ्या अडथळी याची माहिती मिळते.
- ३) यामुळे चुकीचे किंवा विकृत व्यक्तीमत्त्व, भावनिक किंवा सामाजिक-रित्या अश्वस्थ व्यक्ती, अपराधी गुन्हेगार किंवा असामाजिक व्यक्ती यांच्या वैयक्तिक अभ्यास करता येतो.
- ४) या वर्तनपद्धतीमध्ये अभ्यासाची व्याप्ती ही खूप विस्तृत आणि व्यापक आहे. माहिती आणि डेटा विविध व्यक्ती आणि माहिती स्त्रोतांकडून गोळा केले जाते. वर्तनकुशी संबंधित डेटाचे वारंवार निरीक्षण केले जाते. असे सर्व प्रयत्न

4/4

8

त्या तपासणीचे किंवा अभ्यासचे परिणाम अधिक वस्तुनिष्ठ, विश्वासार्ह आणि वैध बनवतात.

१) ही पद्धत माहिती गोळा करण्यासाठी वैयक्तिक वार्षभूमीवर उपलब्ध करून देते ज्याद्वारे आपण वैयक्तिकरित्या मुभायत तसेच मुख्य स्त्रोतांच्या जवळ जाऊन सूक्ष्मतेने अभ्यास करू शकतो. मिळालेल्या माहिती व सूक्ष्म निरीक्षणांमुळे अभ्यासक एखाद्या गुप्त तसेच अवोळ अशा वर्तनाबाबत माहिती मिळवू शकतो.

२) केवळ निरीक्षण पद्धतच नव्हे तर प्रायोगिक कार्ये, प्रश्नवली, समृद्धी चालणी इत्यादी संशोधन पद्धतींचा शुद्धा वापर होतो.

३) या पद्धतीमध्ये संशोधकांना विशिष्ट ठिकाणी उपस्थित राहण्याची आवश्यकता नसते. तर हे संशोधन फोनवरून, ईमेलद्वारे आणि दूरस्थ संप्रेषणाच्या इतर प्रकारांद्वारे इतर प्रकारांद्वारे मिळू शकते. रुदा फोनवरून मुभायत होतो.

४) संशोधनाच्या इतर पद्धतींपेक्षा दुबनेने व्यक्ती अभ्यास पद्धती ग्रुपचे स्वरूप आहे. वैयक्तिक मुभायती किंवा इतर ऑन-साईट न कार्ये समाविष्ट असतानाही, माहितीचे पुनरावलोकन करण्याचा खर्च कमी असतो.

4/4
PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur, Mumbai - 400 071

या पद्धतीत विविध वैशिष्ट्यांद्वारे व्यक्तीचे परीक्षण शक्यता किंवा त्यांच्या स्वतःच्या अनुमानांवर निष्कर्ष काढता येतात.

अशाप्रकारे व्यक्ती अभ्यास पद्धतीद्वारे मिळालेली माहितीद्वारे जाणवणाऱ्या समस्यांचे निराकरण करण्यात किंवा योग्य शैक्षणिक, व्यावसायिक आणि वैयक्तिक मार्गदर्शने प्रदान करण्यास अधिक प्रभावी ठरू शकते.

तोटे (Demerits)

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur, Mumbai - 400 071

व्यक्ती अभ्यास पद्धतीमध्ये काही त्रुटि आणि दोष आहेत.

१) व्यक्ती अभ्यास हे कार्य फार तांत्रिक आणि व्यावसायिक आहे. ते वर्ष शिक्षकांवर सोपवले जाऊ शकत नाही. या अभ्यासा-करिता विशेष प्रशिक्षित शिक्षक किंवा व्यावसायांशी गरज भासते..

२) अनेक व्यक्तींकडून किंवा स्त्रीतोंकडून एखाद्या प्रकरणाशी (केसशी) संबंधित इतकी माहिती गोळ्या करण्यासाठी वेळ, श्रम आणि पैशाच्या दृष्टीने वैयक्तिक संसाधनांच्या बापर आणि बापरामध्ये अनेक अडथळी येतात.

३) गीळा केलेल्या माहितीचे योग्य विश्लेषण आणि अर्थ लावणे, निष्कर्ष काढणे आणि नंतर त्याचे योग्य सामान्यीकरण करणे हे खूपच अवघड आणि तांत्रिक आहे. समस्यांशी संबंधित कारणे आणि संभाव्य उपचारात्मक कार्यविधम चुकीचे निष्कर्ष काढण्याची शक्यता असते.

४) कामध्ये प्रत्येक पायरीमध्ये गुंतलेले असणे आवश्यक आहे. लोदीचे वैयक्तिकरित्या पुनरावलोकन करण्यापासून ते वैयक्तिक मुलाखती घेण्यापर्यंत, या प्रक्रियेच्या संकल्पना प्रत्येक संशोधक प्रत्येक गोष्टीमध्ये काम करव्यास इच्छुक आहे. या बाबींमुळे ही डेटा संकलनाची श्रम केंद्री पद्धत आहे.

व्यक्ती अभ्यास पद्धतीचे फायदे आणि तोटे या यांशीधन पथगिऱ्या परिणामकतेवर दृष्टी टाकतात. योग्य कौशल्य विशिष्ट घटकांबद्दल समुद्धन, तपशीलवार माहिती गोळा करण्याचे प्रभावी साधन आहे. तर योग्य कौशल्यांशिवाय, व्यक्ती अभ्यास पद्धत अकार्यक्षम आणि चुकीची बनते.

515

कौमार्थ अनुसंधेतीन जानकारीयो व्यक्ती अभ्यास.

वैयक्तिक तपशील

नाव :- कु. साक्षी प्रभाकर भिलारे

लिंग :- स्त्रीलिंग

वय :- १६ वर्षे

वडिलांचे नाव :- प्रभाकर बाळकृष्ण भिलारे

आईचे नाव :- श्रीमती. रत्नाप्रभा प्रभाकर भिलारे

पत्ता :- २२ - रमाबाई निवास, पहिला मजला,
कम नं - २३, अलंकार सिनेमा समोर
ज्वेतवाडी (माग्या रस्ता), गिरगाव,
मुंबई - ४००००४.

इयत्ता :- अकरावी.

छंद :- अभिनय, वक्तृत्व, कविता लेखन, नृत्य इत्यादी.

कौटुंबिक तपशील

वडिल :- दयाल नाथीत (अपघाती निधन)

शिक्षण :- १०वी

नोकरी-व्यवसाय :- कपड्यांच्या मार्केट मध्ये सेल्समन म्हणून
कार्यरत ठेले.

आई :- दयाल आहे.

शिक्षण :- १०वी

नोकरी-व्यवसाय :- जेवणाची आनावळ - उदरनिर्वाह करिता.
शिवणकाम - वर खर्च करिता.

वार्षिक उत्पन्न :- १,८०,०००.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Hankishner Chembur Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

संबंधित आपत्त क्र : - प्रथम

भावंड : - (i) दीक्षा प्रभाकर भिभरे (इयत्ता - ७वी)
(ii) वैदवी प्रभाकर भिभरे (इयत्ता - ५वी)

कुटुंबातील सदस्य संख्या : - ४ (विभक्त कुटुंब पद्धती)

बौद्धिक तपशील

इयत्ता : - अकरावी (F.Y.J.C.) विज्ञान शाखा.

महाविद्यालय नाव : - डी.जी. कपरेन महाविद्यालय.

शाळेचे नाव (२ वर्ष पूर्व) : - चिकित्सक संमूह शिरीळकर
हायस्कूल (इयत्ता - ७वी ते १०वी)

आवडता विषय : - ग्रहित हा सर्वात आवडता विषय
अणू रसायन शास्त्र (Chemistry)
आणि इंग्रजी आणि संस्कृत भाषा
हे विषय सुद्धा आवडतात.

ती विषय का आवडतो : - ग्रहित विषय आवडतो कारण
ग्रहित सोडवायला आवडतात.
पुढे नेवी किंवा इंजिनीअरींग
या क्षेत्रात रुची असल्याने त्याकरिता
ग्रहित विषय उपयोगी पडतो.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishna, Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

आवडते शिक्षक/शिक्षिका : - गिते सर. (शाळेतील -
ग्रहित विषयाचे शिक्षक)

(C)

शिक्षक का आवडतात ? :- ज्यूप खान शिकवायचे, अभ्यासा-
वगिरीकत इतर उपक्रमांसाठी प्रोत्साहित
करायचे. मुख्य म्हणजे त्यांनी
शिकवलेले समजायचे.

बौद्धिक यश :- इंग्रजी भाषेत ८५ ते ९० गुण
SSC भा - ९९%
एनिमेटरी इंटरमिजिएट (ग्रेड A-B अनुक्रमे)

स्पर्धात्मक यश :- विविध शास्त्रेय व आंतरशास्त्रेय
स्पर्धा व इतर स्पर्धांमध्ये सक्रिय
सहभाग व यश.
व्यक्तित्व स्पर्धा.

क्र.	क्षेत्र	स्पर्धा (आयोजन)	संपादित यश
१)	वक्तृत्व	महाराष्ट्र राज्य	प्रथम सन्मानपत्र
२)	निबंध लेखन	जवाहर बालभवन	प्रथम छात्र
३)	काव्य लेखन	(२०१८)	प्रथम प्रशस्तीपत्र
४)	अभिनय	के.सी. कॉलेज, रोडवट क्लब २०१५.	प्रथम. - ॥ -
५)	कथा लेखन	उडान २०१७.	प्रथम (मैडल)
६)	खेळ - धावणे	चिकित्सक समूह शिरोळकर- सी. ए. सी.	तृतीय / द्वितीय
७)	सांस्कृतिक	कनक प्रतिष्ठान, मुंबई. २०१८	शुण - गौरव
८)	वक्तृत्व	पिठोरे क्षत्रिय नवकुल चौक, मुंबई (समान) २०१८	सर्वोत्कृष्ट स्पर्धा (फिरता चषक)

प्रशस्तिपत्र केनेल्या प्रमाणपत्रांची व परितोषिकांची छायाचित्रे:

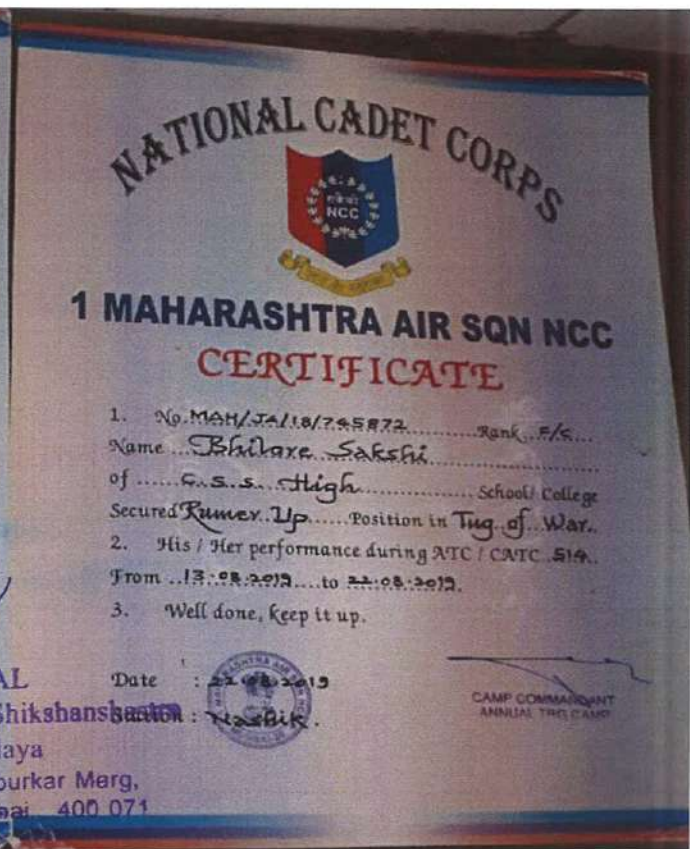
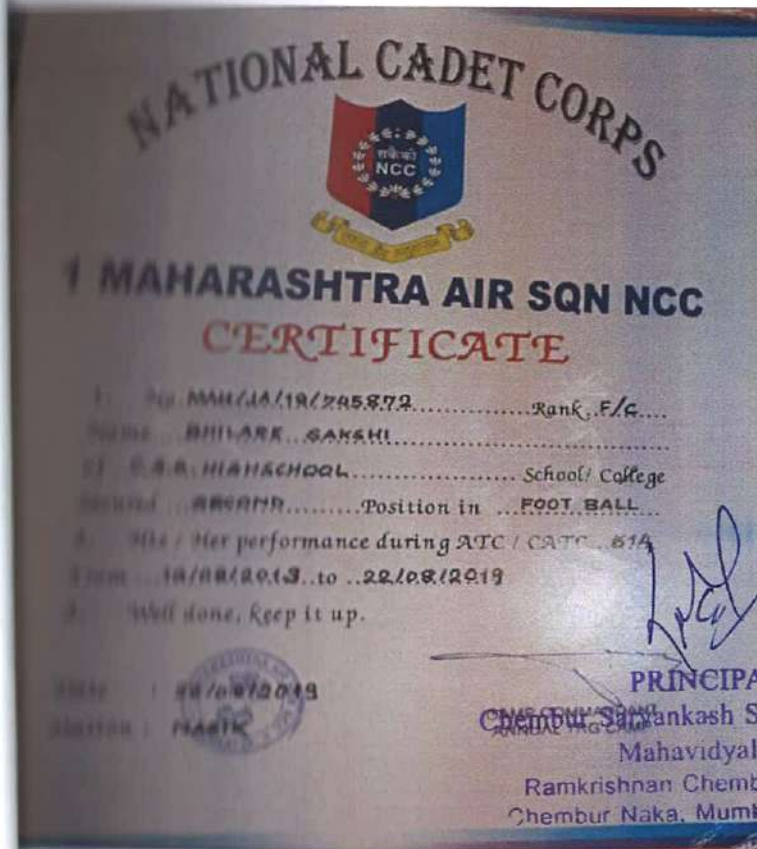
PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

92

प्रमाणपत्र CERTIFICATE

सं० No. MAH/JN/18/745371
नाम Name Bhilare Sakshi
युनिट Unit MAH/MAH/18/745371
समूह Group Mumbai - 'B'
प्रमाणित किया जाता है कि ऊपरलिखित कैडेट ने रक्षा मंत्रालय, भारत सरकार के प्राधिकार के अर्हत सन् २०२० में हुई 'ए' प्रमाणपत्र परीक्षा में (संस्था) से पास कर ली है।
This is to certify that the above mentioned Cadet has passed the 'A' Certificate Examination held in 2020 with Grade 'A' under the authority of Ministry of Defence, Government of India, from C.S.S. High School, Gurgaon (Institute).
समिति क्र. सं० Board No. 16
स्थान Place Gurgaon
दिनांक Date 31-01-2021
(R. Kumar)
National Cadet Corps

DGNCC/MAH/A/2020/ 27660

चिकित्सक समूह शिरोडकर हायस्कूल
मिराज, मुंबई - ४०० ००४

गौरवपत्र

कुमारी / कुमारी साक्षी प्रभाकर मिशरे
वर्षादिने २०१८-२०१९ मध्ये खाली नमूद
केंव्याप्रमाणे दर्शविलेल्या गुणवत्तेवरून त्यांचे / तिचे अभिनेंदन
करून त्यांना / तिला हे गौरवपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

तृतीय क्रमांक
४०० मी. छात्रणे.
इयत्ता: आठवी.

दिनांक: २९/०१/२०२०

चिकित्सक समूह शिरोडकर हायस्कूल
मिराज, मुंबई - ४०० ००४

गौरवपत्र

कुमारी / कुमारी साक्षी प्रभाकर मिशरे
वर्षादिने २०१८-२०१९ मध्ये खाली नमूद
केंव्याप्रमाणे दर्शविलेल्या गुणवत्तेवरून त्यांचे / तिचे अभिनेंदन
करून त्यांना / तिला हे गौरवपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

द्वितीय क्रमांक
४०० मीटर छात्रणे
इयत्ता: दहावी

दिनांक: २९/०१/२०२०

चिकित्सक समूह शिरोडकर हायस्कूल
मिराज, मुंबई - ४०० ००४

गौरवपत्र

कुमारी / कुमारी साक्षी प्रभाकर मिशरे
वर्षादिने २०१८-२०१९ मध्ये खाली नमूद
केंव्याप्रमाणे दर्शविलेल्या गुणवत्तेवरून त्यांचे / तिचे अभिनेंदन
करून त्यांना / तिला हे गौरवपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

द्वितीय क्रमांक
४०० मीटर छात्रणे
इयत्ता: नववी

दिनांक: २९/०१/२०२०

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

'शोध स्त्रीच्या अस्तित्वाचा' मज
 सी 'सी' चा अर्थ नाही समजले.
 सी कोण आहे ते ओळखू नाही शकले ॥८॥
 सी भई, सी बहीण, सी बायको, सी मैत्रीण आहे
 हा सारा समाज 'सी' म्हणून सत्ता पडे,
 सगळा गुंत कुडीच समजत नाही
 नात्यातल्या बंधनात सी अजूनच गुफित जडि ॥९॥
 प्रत्येक वेळी भई, बहीण, बायको म्हणून वावरायच
 सी स्वतः कोण आहे हे विसरूनच जायच,
 का? का? स्त्रीवर उभा उभ्याय
 सगळ्या भूमिका निभावत सी स्वतःचाच विसरून जाय
 काय? काय? भाणिकेती सहन करायच
 सहन करता-करता स्वतःचे अस्तित्वच विसरूनच,
 असे अनेक प्रश्न येतात माझ्या सनात
 उत्तर देण्यास कोणी पात्र आहे का या जगात ॥१०॥

गुरु
 साथ गुरुची आयुष्यभराची
 हिशा दाखवते जगण्याची निधू ॥
 या जगण्याच्या वाटेवरती
 सोलाची साथ गुरुच्या शब्दांची ती ॥१॥
 घडता आपल्या फिडून चुकिचे काही
 गुरु आपल्याला मार्गदर्शन देई ॥२॥
 गुरुचे महत्त्व शब्दांत नाही
 त्यांची आठवण सदैव राही ॥३॥

• मानसशास्त्रीय चाचणी (Psychological Test)

जॉन हॉलंडची स्वारस्य यादी (Intrest Inventory)

जॉन हॉलंड माने स्वारस्य यादी मांडली. स्वारस्य कामाच्या क्रियाकलापांच्या विशिष्ट प्रकारच्या कार्यासाठी प्राधान्ये दर्शवतात. तेथे आपल्याला प्रेरित आणि उत्साही ठेवतात. आपल्या हितसंबंधांच्या दृढ आकलनाने, आपण आपल्या जीवनात तसेच आपल्या करिअरमध्ये आनंद आणि समाधान मिळवू शकतो.

व्यक्तीच्या स्वारस्याचे वर्गीकरण समजून घेण्यासाठी प्राथमिक मॉडेल म्हणजे जॉन हॉलंडच्या व्यावसायिक प्रकारांच्या सिद्धांत (John Holland's Theory of Vocational Types), ज्याला सहसा RIASEC मॉडेल, हॉलंडची स्वारस्य यादी किंवा हॉलंडचे स्वारस्य कोड (Holland's Intrest Inventory) असे म्हणले जाते.

हॉलंडचे मॉडेल सहा परिमाणे किंवा स्वारस्ये ओळखतात जे प्राधान्य ओळखण्यात आणि कोठल्या प्रकारचे करिअर-विविध आवडी हे समजून घेण्यासाठी मार्गदर्शन करतात.

सहा परिमाणे :-

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur, Naka, Mumbai, 400071

१) वास्तववादी :- Realistic

मुख्यतः हाताने काम करणे, वस्तू बनवणे, बांधकामे, व्यावसाय :- पायलट, शेतकरी, अभियंता, इलेक्ट्रीशियन

विषयाभ्यास :- इंग्रजी, गणित, विज्ञान, तंत्रज्ञान, कृषी इत्यादी.

२) अन्वेषणात्मक :- Investigative

नवनवीन कल्पना शोधणे, तपास करणे, प्रयोग करणे, गणना करणे

व्यावसाय :- विज्ञान संशोधन, आरोग्य, दंतवैद्य, कृषी, साठारी वैज्ञानिक, वनीकरण, डॉक्टर

विषयाभ्यास :- इंग्रजी, गणित, विज्ञान, संगणक तंत्रज्ञान

98

३) कलात्मक Artistic :-

प्रामुख्याने शब्द, कला, संगीत किंवा नाटक (अभिनय) यांचेर
भर, संवाद साधणे, गोष्टी निवणे, सादरीकरण, रचना, नृत्य इ.
व्यावसाय :- कलाकार, चित्रकार, छायाचित्रकार, गायक, वादक,
नर्तक, अभिनेता, फॅशन डिजायनर, जाहिरातदार इ.
विषयाभ्यास :- इंग्रजी, सामाजिक अभ्यास, भाषाभ्यास, संगीत,
अभिनय, कला यांचा अभ्यास, संगणक, व्यावसाय

४) सामाजिक Social :-

लोकांना शिकवणे, प्रशिक्षण देणे, सहय्य करणे, गुमाखत घेणे,
लोडी, नेष्ठी संप्रेषण, काळजी घेणे, समर्थन करणे इत्यादी.
व्यावसाय :- शिक्षक, परिचारिका, सहय्यक, समुपदेशक,
पोलिस अधिकारी, सामाजिक कार्यकर्ता, सचिव, विक्रेता.
विषयाभ्यास :- इंग्रजी, गणित, विज्ञान, शारीरिक शिक्षण, संगणक कला.

५) उपक्रमशील Enterprising :-

लोकांना ओढणे, नेतृत्व करणे, उत्तरांशी बोलणे, प्रभावित करणे,
विक्री करणे, व्यवस्थापन करणे, नियोजन करणे, कल्पना मांडणे.
व्यावसाय :- विक्रेता, वकील, राजकारणी, व्यावसाय मानक, व्यवस्थापक,
ट्रवेल एजेंट, संगीत किंवा क्रीडा प्रवर्तक, नेष्ठापाल.
विषयाभ्यास :- इंग्रजी, गणित, अर्थशास्त्र, व्यवसायाभ्यास, व्यवस्थापन.

६) परंपरागत Conventional :-

घर तसेच कार्य आयोजन, डेटा, रेकॉर्ड ठेवणे, स्वतःच कार्य, गणना.
व्यावसाय :- सचिव, रिसर्चनिस्ट, ग्रंथपाल, बँक लिपिक, क्लर्क, कर्मचारी.
विषयाभ्यास :- इंग्रजी, गणित, व्यावसायाभ्यास, अर्थशास्त्र, नेष्ठा.
हॉलंडच्या मते समान व्यक्तीमत्त्वाचे लोक एकत्र काम करतात आणि
त्यांच्या प्रकाराना अनुकूल, यशदायी वातावरण निर्मिती करतात.

Name :- Sakshi Prabhakar Bhilare (Adolescence)
Age :- 16

Interest Inventory By Holland

Step 1: If you agree with the statement, fill in the circle. Remember, there are no wrong answers.

I like to...

... do puzzles						
... work on cars						
... express myself in interesting ways						
... work in teams						
... organize things like files, offices or activities						
... set goals for myself						
... build things						
... read about art or music						
... have clear instructions to follow						
... influence or persuade people						
... do experiments						
... teach or train people						
... have people solve their own problems						
... take care of animals						
... have my day structured						
... sell things						
... do creative writing						
... work on science majors						
... take on new responsibilities						
... heal people						
... figure out how things work						
... put things together or assemble models						
... be creative						
... pay attention to details						
... do filing or typing						
... learn about other cultures						
... analyze things like problems, situation or trends						
... play instruments or sing						
... dream about starting my own business						
... cook						
...act in plays						
... think things through before making decisions						
... work with numbers or charts						
... have discussions about issues like politics or current events						
... keep records of my work						
... be a leader						
... work outdoors						
... work in an office						
... work on math problems						
...draw						
... give speeches						

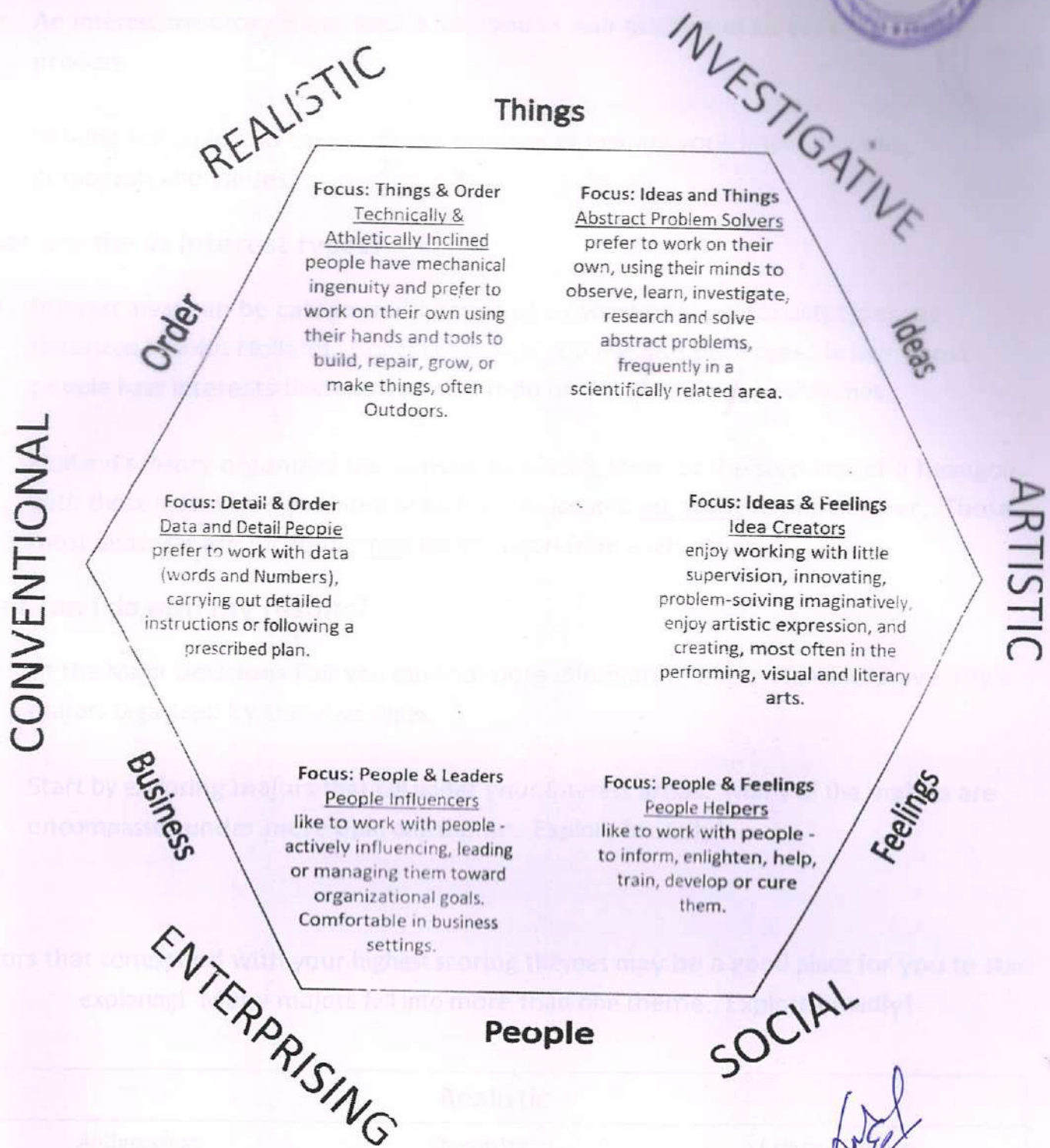
Step 2: Add up the number of filled circles in each column and record the totals under each letter.

Step 3: Write your three highest letters in the spaces, and that is your code!

R	I	A	S	E	C
6	7	7	6	6	6

Handwritten signature

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Interest Inventories and the Six Interest Types

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

What is an Interest Inventory?

✓

- An interest inventory is one tool to help you in your major and career exploration process.
- Making academic and career choices involves examining your interests, skills, personality and values.

What are the six interest types?

- Interest areas can be categorized in terms of six vocational personality types, as theorized by John Holland. Generally, people are not one pure type. In fact, most people have interests that are a combination of two or more types/themes.
- Holland's theory organized the six types by placing them at the six points of a hexagon, with those most closely related to each other located adjacent to one another. Those most dissimilar are located across the hexagon from each other.

What can I do with my results?

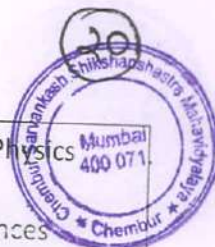
- At the Major Decisions Fair you can find more information about Hamline University's majors organized by these six types.
- Start by **exploring** majors that fall under your interest areas. Many of the majors are encompassed under more than one theme. Explore broadly!

Majors that correspond with your highest scoring themes may be a good place for you to start exploring! Many majors fall into more than one theme. Explore broadly!

Realistic		
Anthropology	Chemistry	Exercise Science
Biochemistry	Criminology and Criminal Justice	Physics
Biology	Environmental Science	Sport and Recreation Management
Investigative		

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Accounting Anthropology Biochemistry Biology Chemistry	Criminology and Criminal Justice Environmental Science Exercise Science Finance Mathematics	Philosophy Physics Psychology Public Health Sciences Sociology
Artistic		
Art (Studio Arts) Art History Communication Studies Creative Writing Digital Media Arts	English German Latin American Studies Marketing Music	Philosophy Religion Spanish Theater Arts
Social		
Anthropology Criminology and Criminal Justice Communication Studies East Asian Studies Education English Environmental Studies German	Global Studies History Latin American Studies Management Marketing Music Philosophy Political Science	Psychology Religion Social Justice Social Studies Sociology Spanish Women's Studies
Enterprising		
Accounting Art History Business Analytics Communication Studies Economics Finance General Business	Global Business Global Studies History International Business Legal Studies Management Marketing	Political Science Sociology Theater Arts Women's Studies Sport and Recreation Management Sustainable Enterprise
Conventional		
Accounting Business Analytics	Economics Finance	Legal Studies Mathematics

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Chembur Sanshodhan Mandal
Ramkrishna Mission
Chembur, Mumbai - 400 071

कार्यपद्धती व त्यानुसार स्वारस्य यादीचे विश्लेषण:

हॉमंडच्या स्वारस्य यादीमध्ये ३६ वाक्ये दिनेली आहेत. आणि आकरिता तीन पायऱ्या दिनेल्या आहेत.

पहिली पायरी :-

ज्या निष्ठा विधानाशी सहमत आहेत त्याच्यापुढे पुढच्या स्तंभातील वर्तुळ भरावे. लक्षात ठेवा कीणतेही उत्तर चुकीचे नाही. (Ex I like to do puzzles etc.)

दुसरी पायरी :-

सगळी वर्तुळे मिळून प्रत्येक अक्षराच्यानी निहावे. R = 6, I = 7 इत्यादी

तिसरी पायरी :- सर्वाधिक गुण मिळालेली तीन अक्षरे रिकाम्या जागेत भरावी. तो तुमच्या कोड असेल प्वा. I A S.

सदर स्वारस्य यादी ^{जिच्यावर} व्यक्ती अभ्यास करत आहे अशा किशोरवयीन मुलींना कु. साक्षी भिन्नरि हिना दिल्यावर तिने तिचा आवडणाऱ्या विधानांच्या पुढील स्तंभातील वर्तुळे भरली. त्यानंतर तिने भरलेल्या वर्तुळानुसार

$$R = 6, I = 7, A = 7, S = 6, E = 6, C = 6.$$

असे मूल्यांकन आले. पुढच्या पायरी प्रमाणे सर्वाधिक गुण असणारी तीन अक्षरे I = 7, A = 7, S = 6 ही आहेत तर I, A, S हा तिचा कोड आहे.

जेथे R, S, E, C सगळी 6 हे समान मूल्यांकन आले त्यापैकी S हे अक्षर सर्वाधिक गुण व कोड मध्ये समाविष्ट केले. इतर अक्षरे R, E, C यांच्या स्तंभातील एक वर्तुळ तसेच असल्याने ते खाली मोजले नाही. म्हणजे साक्षी ~~व्यक्ती~~ अन्वेषणात्मक, कलात्मक किंवा सामाजिक या प्रकारांपैकी एकाचा करिअर निवडीकरिता विचार करू शकते.

करियर अभिमुखता (Career Orientation)

कु.साक्षी रित्या व्यक्ती अभ्यास करताना समजणे की तिना नौदत्तात करियर करण्याची इच्छा आहे. तिना नौदत्तातील तांत्रिक विभागात रुचि आहे. त्याचप्रमाणे सायबर सिम्युलीटी मध्ये बारावी नंतर तिना ज्ञान, शिक्षण मिळवायचे आहे. आता ती विज्ञान शाखेची विद्यार्थिनी आहे.

त्याचबरोबर हे जर वाक्य आलेमाही तर ती अभिनय क्षेत्रात कार्यरत होणे तिना आवडू शकते.

तर तिने अरलेल्या स्वरूप यादीनुसार

IAS हा कोड आहे म्हणजे

± - म्हणजे अन्वेषणात्मक. येथे निष्ण, बीमणे, संशोधन, आगरी वैज्ञानिक, डॉक्टर इ.

A - म्हणजे कलात्मक. येथे कलाकार, छायाचित्रकार, अभिनेता, संपादक, जाहिरातदार, फॅशन डिझायनर इत्यादी.

S - म्हणजे सामाजिक. येथे शिक्षक, परिचारिका, सहाय्यक, प्रोबिस, विक्रेता, सामाजिक कार्यकर्ता इत्यादी.

आंचा समावेश होतो. तर साक्षीने अभिनेत्या करियर निवडीनुसार आगरी वैज्ञानिक हा नौदत्त तंत्रज्ञान विभागाच्या अवळ जाणारा अन्वेषणात्मक प्रकारात मोडतो तर अभिनय क्षेत्र हा दुसरा पर्याय कलात्मक मध्ये मोडतो. या व्यतिरिक्त स्वरूप यादीनुसार आलेल्या कोड मध्ये समाविष्ट ^{उत्तर} व्यावसायिक करियर क्षेत्र सुद्धा निवडता येऊ शकतात किंवा त्यापुढीने विचार करता येईल. अविव्यात गरज भासली तर या पर्यायांना सुद्धा अवलंबता येईल.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

सुवर्णिण विकासान्ने विश्लेषण

PRINCIPAL

Chembur Sarve

Man...

Ramkrishnan Ch...

Chembur Naka, Mumbai

hansh...

400 071

व्यक्ती अभ्यासकेनेल्या किशोखीन साक्षीया विकास :-
शारीरिक विकास :-

वयोमानानुसार शारीरिक विकास आनेना आहे.
• आईवडिन (पानक) उंच व बारिक असल्यामुळे
अनुकूलित रित्या साक्षी सुद्धा उंच आनि बारिक आहे.
परंतु वयच्या माननि वजन कमी आहे. वयाप्रमाणे
वजनात वाढ आनेली नाही. शरीरगष्टी ही किशोर-
वधीन बुनीप्रमाणेच आहे.

बौद्धिक / मानसिक विकास :-

वयोमानानुसार बौद्धिक विकास बहुतांशी आनेना
आहे. विविध कला, विषय आंचे ज्ञान व प्राविण्य प्राप्त केने
आहे. कल्कृत्व, नृत्य, अभिनय आंमध्ये कुशलता दिसते.
इंग्रजी भाषा, गणित आंमध्ये विशेष रस तसेच परिक्षेत
शुण्ठी (8-12) च्या आसपास असतात. दहावीचा एडा. चक्रे
हेते. शैक्षणिक उपक्रम आंबरोबरस्य इतर कार्यक्रमांमध्ये,
स्पर्धामध्ये मेडल, पारितोषिके प्राप्त आनी आहेत.
वयस्य स्पर्धामध्ये प्रथम क्रमांक पटकावना आहे.
प्रत्येक कार्य करण्यास तत्पर व निर्णय क्षमता आंगनी आहे.
विचारपूर्वक निर्णय हेते. तसेच करिअर केंद्री दृष्टीने
विचार दिसतात. विचार - वर्तनामध्ये पक्कता दिसून
येते.

आवर्णिक विकास :-

वडिनांचे निधन हा आयुष्याचा कलाटणी देणारा
प्रसंग होता. तरीही या असंगाकडे सकारात्मक दृष्टीने
पाहिजे, परिस्थितीची जाण ठेवून, आई व बहिणीकडे
पाहून दुःखाचा न कवटाळता स्वतःचा सावरने.

28

अनुवंशिकतेतून शकारात्मक विचारधारा मनावर बिंबवली
 झेली आहे. छोट्या छोट्या बोव्हीतून आनंद व्यक्त करणे.
 वयोमानानुसार उडणे, शोक या आवना प्रकषणे व्यक्त
 होत नाहीत. शांततेने सगळे करण्याच्या प्रयत्न करते.
 यशा आने तर आनंद गडनात मावत नाही. पण अपयश
 आने तरी पुण्या ते नव्याने आजमावण्याच्या प्रयत्न करते.
 प्रत्येक-बाबतीत पात्रकांच्या चाठिंबा असल्याने शकारात्मकतेचा
 प्रभाव नास्त आहे. तर आवनिक विकास बऱ्याच प्रमाणात
 आनेना दिसतो.

सामाजिक विकास :-

घर, कुटुंब, भावंड (बहिणी) आंच्याशी चंगाने संबंध
 एकमेकांना समजून घेतले जाते. Share & care हा भाव
 दिसतो. बऱ्याच प्रमाणे समवयस्कांबरोबर हित संबंध
 आहेत. प्राचीनावस्था आस मैत्री बरोबर चंगाने जमते.
 विचारांचे आदान प्रदान होते. NCC मध्ये असल्याने
 शिस्त आ गुणवत्ती वृद्धि दिसते. समजात कसे वागावे,
 वावरावे, वर्तन कसे असावे याची जाण आहे. अनोळखी
 व्यक्तीशी संवाद साधते. नवनवीन गोळांशी मैत्री
 करण्याची आवड आहे.

येथे विभवत कुटुंबात राहून गुण्या गावी गेल्यावर
 एकत्र कुटुंबपणे पदवृत्तीमध्ये राहणे आवडते. घडिलांचे
 निधन आल्यावर आमाजाशी कसे जुळवून घेण्याचा
 प्रयत्न चालू आहे.

अशा प्रकारे व्यक्ती अभ्यासाद्वारे साक्षी मिलारे
 आंच्या विविध विकासाले पैलू दिसतात. आवरुन्य
 साक्षी हिचा विकास बऱ्याच अशी पूर्ण होत आहे.
 स्वगिणि वृष्टीकोन दिसून येतो.

PRINCIPAL

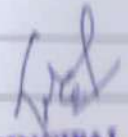
Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Merg,
 Chembur Naka, Mumbai 400 071

संदर्भ ग्रंथ :

- 1) Psychological of learning & Development by
Dr. S. K. Mangal Tandon publications Ludhiana.
- 2) <http://www.careers.govt.nz/resources/career-practice/career-theory-models/>
[holland-theory/](http://www.careers.govt.nz/resources/career-practice/holland-theory/)
- 3) <http://jobzology.com/holland-interest-inventory/>

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

विषयाचे नाव: अध्ययन आणि अध्यापन

स्वाध्यायाचे नाव: प्रायोगिक मानसशास्त्र - समूह निर्णय

शीर्षक : व्यक्तीच्या निर्णयावर समूहमताचा होणारा परिणाम

वर्ग : F.Y.B.Ed (Sem 2)

शैक्षणिक वर्ष: २०२१-२३

नाव : गौरी जाधव

अनुक्रमांक : 15

Good!

Good!

मार्गदर्शन : प्रा. माणिक आवारे

[Signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

अनुक्रमणिका

अनुक्रमांक	विषयाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
1	प्रस्तावना	2
2	परस्परपरिचय	3
3	समूह म्हणजे काय?	4
4	समूहाची वैशिष्ट्ये	5
5	निरीक्षण	9
6	आत्मनिरीक्षण	9
7	निष्कर्ष	10
8	शैक्षणिक महत्त्व	11
9	संदर्भ ग्रंथ	12

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

प्रस्तावना

प्रत्येक व्यक्ती ज्या समूहाशी संबंधित असते त्या समूहाचे मूल्य,मानके आणि वृत्ती यांचा तिच्यावर प्रभाव असतो. हा सामाजिक मानसशास्त्राचा मूलभूत आधार आहे. व्यक्तीचा मूळ व्यक्तिमत्व बंध कसा प्रभावित करतो हे सामाजिकीकरण याच्या अभ्यासातून दिसून आले.शरीफ या मानसशास्त्रज्ञाने समूह वर्तनाचा प्रायोगिक अभ्यास करून प्रयोगशाळेच्या काटेकोर मर्यादा सांभाळून हे कसे करता येतात हे दाखविले. समूह वर्तनाचे अनेक पैलू त्यांनी प्रायोगिक कार्यापुरते प्रयोगशाळेत निर्माण करून दाखवले. प्रयोगशाळेतील प्रयोगांमधून व्यक्तीच्या तात्कालिक आणि साध्या साध्या निर्णयांवर समकालीन समूह दबावाच्या प्रभावाचा अभ्यास करण्याचा प्रयत्न केला गेलेला आहे.

रेशा लांबीच्या संदर्भातील निर्णयावर समूह दबाव प्रभाव परिणाम Asch या शास्त्रज्ञाने केलेल्या प्रयोगांमधून सिद्ध झालेला आहे. शरीफ ने केलेले autokinesis प्रयोग ही येथे हेच दर्शवतात. वेगवेगळ्या समस्यांवरील बाबींवरील व्यक्तीच्या मतांवर समूह दबावाचा प्रभाव पडतो हे क्रशफिल्ड यांनी एका अत्यंत रंजक प्रयोगांमधून प्रयोगाचं हे दर्शविले आहे.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

परस्परपरिचय

मनुष्य हा सामाजिक प्राणी आहे. मानसशास्त्रामध्ये व्यक्तीच्या वर्तनाचा अभ्यास केला जातो. व्यक्तीचे वर्तन कसे घडते? ते का घडते? कारणीमिमांसाही केली जाते. परंतु व्यक्तीच्या वर्तनाचा केवळ स्वतंत्रपणे विचार करून चालत नाही. कारण व्यक्ती ही समूहात किंवा समाजात वावरत असते आपण व्यक्ती वर्तनाचा अभ्यास करताना बऱ्याच ठिकाणी व्यक्ती भोवतालच्या परिसराचा उल्लेख केलेला आहे. व्यक्तीच्या वर्तनावर वातावरणाचा व सभोवतालच्या परिस्थितीचा लक्षणीय असा परिणाम होत असतो. म्हणजेच व्यक्तीच्या वर्तनाचा स्वतंत्रपणे अभ्यास करून भागत नाही तर ती व्यक्ती ज्या समूहाचा घटक असते त्या समूहाच्या संदर्भातच व्यक्तीच्या वर्तनाचा विचार करावा लागतो.

मनुष्य हा संघ प्रिय प्राणी. आहे हे आपण सहज प्रवृत्तीच्या संदर्भात अभ्यासले आहे व्यक्ती समूहात वावरते त्या समूहाची वैशिष्ट्ये कोणती? त्याचा वैयक्तिक जीवनावर काय परिणाम होतो? व्यक्तीचे वर्तन व समूहातील घटकांचे वर्तन यामध्ये काय फरक असतो का? समूहाचे वर्तन समूहातील सदस्यांचे वर्तन यांमध्ये काही संबंध असतो का? या दृष्टीने अनेक मानसशास्त्रज्ञांनी विचार केला. व्यक्ती ज्या वेळी व्यक्तिगत जीवन जगतो त्या वेळी होणारे तिचे वर्तन व ती व्यक्ती समूहातील एक घटक म्हणून वावरताना होणारे तिचे वर्णन यामध्ये खूपच फरक आढळून येतो.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

समूह म्हणजे काय?

दैनंदिन व्यवहारामध्ये आपण समूह हा शब्द अत्यंत साधेपणाने वापरतो. समूह तयार होण्यासाठी किमान दोन व्यक्तींची गरज असते हे मात्र नक्की. एका व्यक्तीला आपण समूह म्हणत नाही. दोन व्यक्ती एकत्र आल्या की समूह तयार होतो. हा समूह लहान असेल परंतु तो समूह असतो दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक व्यक्ती एकत्र आल्या की समूह तयार होतो हे जरी खरे असले तरी मानसशास्त्रीयदृष्ट्या केवळ लोक एकत्र येणे किंवा व्यक्ती जवळ येणे याला समूह म्हणता येत नाही.

समूह ही संज्ञा प्राप्त होण्यासाठी चार निकषांची गरज असते हे चार निकष म्हणजे

- 1) सदस्यांमधील आंतरक्रिया
- 2) समान ध्येय, आदर्श, अभिरुची, मूल्य
- 3) परस्परांवरील अवलंबित्व
- 4) समूहाचा सदस्य

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

समूहाच्या व्याख्या

- 1) समूह म्हणजे व्यक्तींचा असा समूह की ज्यामध्ये आपलेपणाची भावना असते ज्यांच्यात समान ध्येय असून ती परस्परांवर अवलंबून असतात तसेच ज्या वेळी अनेक व्यक्ती एकत्र येऊन त्यांचे संघटन होते व त्यांच्यामधील संबंध चिरकाल टिकतात तेव्हा त्याला समूह असे म्हणतात.
-Joseph E. McGrath.

- 2) एकत्र आलेल्या व्यक्तींचे अवधान एकाच गोष्टीवर केंद्रीत झाले की समूह तयार होतो. Kimball Young.
- 3) दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक व्यक्ती ज्या वेळी एकत्र येतात व त्यांच्या मध्ये समान निकषांची अथवा मूल्यांची देवाणघेवाण होते व ज्यांच्या सामाजिक भूमिका परस्परांशी निगडित होतात त्यावेळी समूह तयार होतो.
- Newcomb

समूहाची वैशिष्ट्ये

1. **आपलेपणाची भावना** - माणसे समूहात आली की त्यांचा परस्परांशी संपर्क आणि संवाद होऊ लागतो सदस्य म्हणून त्यांना परस्परांबद्दल आणि त्यांच्या समूहाबद्दल आत्मीयता वाटू लागते आपुलकीची भावना निर्माण होऊ लागते.
2. **सामायिक अभिरुची** - समूहातल्या व्यक्ती एकाच मतप्रणाली ची असतात म्हणजे त्यांची मूल्य, विश्वास, जगण्याचे संकेत सारखे असतात. त्यामुळे एक समूह दुसऱ्या समूहां पेक्षा वेगळा दिसतो हे निकष वेगवेगळे समूहांना लागू पडतात. उदाहरणार्थ कुटुंबे किंवा मित्रमंडळी
3. **एकतेची भावना** - समूहामध्ये आपलेपणाची भावना निर्माण होत असतानाच एकते बद्दलची जाणीव तीव्र होत असते. समूहातली 'आम्ही' पणाची भावना तीव्र असेल, तर समूहाची एकता टिकतेही भावना घट्ट असलेले समूह त्याचे सदस्य नसलेल्यांना आत प्रवेश करू देत नाहीत.
4. **एकसंधता-सुसंवाद** - संवाद संपर्काची एक व्यवस्था म्हणून समूहाचा विचार केला तर असे दिसते की ही व्यवस्था जितकी प्रभावी तितकी त्या समूहाची कामगिरी प्रभावी. ही व्यवस्था सदोष असेल तर त्याचे प्रतिकूल परिणाम होतात. समूहाचे काही सदस्य सतत परस्परांच्या संपर्कात राहून त्यांच्यात संवाद संपर्क सातत्याने ठेवतात.

 PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

5. **समूहाचे नियंत्रण** - समूहातल्या सर्व व्यक्तींना समजून घेणे आणि प्रत्येकाला समस्या सोडवण्याच्या प्रयत्नात अर्थपूर्ण सहभाग घेण्याची संधी देणे येथे महत्त्वाचे ठरते. समूहा समोरील विशिष्ट समस्या सोडविण्याचा अनुभव आणि प्रशिक्षण असलेला व्यक्तीच समूह नियंत्रण व्यवस्थित करू शकतो.
6. **सामायिक ध्येय** - समूहाच्या ध्येयांना साकार करण्यासाठी एकत्र येण्याच्या भावनेने आणि परस्पर सहकार्याने काम करणे आवश्यक असते. यातूनच सामायिक ध्येय साध्य होण्यास मदत होते.
7. **निष्ठा** - समूहाच्या संदर्भात आणखी एक महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे निष्ठा. समूहाच्या अन्य सदस्यांकडून आपण स्वीकारले गेलो आहोत याची जाणीव असणे गरजेचे आहे. समूहा प्रती विश्वास ठेवून आपण त्यांना आपली निष्ठा वाहिलेली आहे असे प्रत्येक व्यक्तीची भावना असायला हवी.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

उद्दिष्ट - व्यक्तीच्या वैयक्तिक निर्णयावर समूह मताच्या प्रभावाचा परिणाम अभ्यासणे.

प्रयोगाचे स्वरूप - सामूहिक

साहित्य - मार्बल्स, काचेचा बाउल, रुमाल इत्यादी

कृती

1. प्रथम आमच्या संबंधित शिक्षकांनी या प्रयोगाविषयी सूचना दिल्या.
2. मात्र या प्रयोगाविषयी चा उद्देश स्पष्ट केला गेला नव्हता.
3. या प्रयोगासाठी आमच्या वर्गातील अकरा विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली.
4. वर्गातल्या सर्व विद्यार्थ्यांना गोट्या दाखवण्यात आल्या.
5. प्रथम निवड केलेल्या 11 विद्यार्थ्यांचे मत नोंदविण्यात आले यासाठी तीस सेकंदाचा अवधी दिला गेलेला होता. अकरा विद्यार्थ्यांचे पहिले मत नोंदविण्यात आले.
6. उरलेल्या विद्यार्थ्यांचे मत त्यांना स्वतःच्या वहीमध्ये नमूद करायला सांगितले होते.
7. विद्यार्थ्यांचे अंदाज फळ्यावर नोंदविण्यात आले.
8. हे आकडे सर्वांना बघण्याची मुभा दिली गेली होती आणि ही केलेली निरीक्षणे सर्वांना दिसतील अशाच प्रकारे फळ्यावर नोंदविण्यात आली होती.
9. संपूर्ण अकरा विद्यार्थ्यांचा पहिला प्रयत्न झाल्यानंतर दुसरा प्रयत्न आणि अशाप्रकारे तीन फेऱ्या घेण्यात आल्या तीन फेऱ्या झाल्या नंतर प्रत्येक फेरीतील कमीत कमी व जास्तीत जास्त संख्येची नोंद करण्यात आली.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastre
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

निरीक्षण

अनुक्रमांक	हजेरी क्रमांक	विद्यार्थ्याचे नाव	प्रयत्न एक	प्रयत्न दोन	प्रयत्न तीन
1	28	मनाली मोरे	100	90	60
2	17	रेश्मा जाधव	80	60	120
3	1	हरिदास भांबरे	77	84	94
4	14	पियुष इंगोले	50	85	150
5	24	शितल मंगरे	60	110	120
6	4	श्वेता चौबे	65	125	130
7	32	वरुणा पाटील	90	120	125
8	10	पवन गेडाम	110	135	165
9	45	श्वेता वरठा	85	100	130
10	2	आरती भालेराव	110	100	120
11	27	कल्पना माने	70	100	90
12	15	गौरी जाधव	135	145	210

आत्मनिरीक्षण

प्रत्येक विद्यार्थ्याने स्वतःचे एक अनुमान काढले. प्रथम 11 विद्यार्थ्यांना त्यांचे त्यांचे मत विचारण्यात आले होते.

विद्यार्थी स्वतःचे अनुमान काढत असताना मीही त्या विचारात सामील होत होते. मात्र माझ्याकडून दुसऱ्याचे विचार नकळत आत्मसात केले जात होते. त्यावेळी मला याची जाणीव झाली नाही.

प्रथम प्रयत्नात अकरा विद्यार्थ्यांमध्ये 110 हा अंक सर्वात मोठा होता हे मी निरीक्षण केले आणि त्यावरून मी माझे प्रथम प्रयत्नाचे मत व्यक्त केले

PRINCIPAL

**Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya**

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

आणि असा विचार केला की 110 पेक्षा जास्त संख्या असू शकते. म्हणून प्रथम प्रयत्नात मी 135 हा आकडा सांगितला.

दुसऱ्या प्रयत्नांमध्ये काही विद्यार्थ्यांनी जास्त आकडा सांगितला तर काही विद्यार्थ्यांनी कमी सांगण्याचा प्रयत्न केला परंतु मी दुसऱ्या वेळी मार्बल्स पाहून माझा अंदाज लावून मी हा आकडा 145 हा सांगितला. सामूहिक निर्णय घेत असताना विद्यार्थी विशिष्ट क्रम सांगत नव्हते.

तिसऱ्या प्रयत्नात सुद्धा सर्व विद्यार्थ्यांची संख्या कमी जास्त होत होती परंतु मी ही संख्या वाढविण्याचा प्रयत्न केला आणि शेवटच्या प्रयत्नांमध्ये मी 210 हा आकडा सांगितला परंतु मी संख्या सांगत असताना इतर लोकांचे निरीक्षण करून किंवा इतर इतर लोकांच्या संख्यांची तुलना करून निर्णय घेत होते. मी स्वतःच्या मतावर ठाम नव्हते.

PRINCIPAL
Chembur Sarvaakash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

निष्कर्ष

1. सामूहिक निर्णय वैयक्तिक निर्णयावर परिणाम करतात. सुरुवातीस विद्यार्थ्यांच्या निर्णयात पुष्कळ फरक आढळून आला परंतु जसे जसे इतरांचे निर्णय समजू लागले तसतसे हे भेद कमी होऊन सामूहिक निर्णय घेतले गेले.
2. त्यामुळे एखाद्याच विद्यार्थ्यांच्या निर्णयाचा बाकी सर्वांनी स्वीकार केला असे घडले नाही. प्रत्येक जण आपापल्या परीने निर्णय शक्ती वापरून प्रतिक्रिया देत होता अशा परिस्थितीतही इतरांच्या मताचा परिणाम झालेला आढळून आला. तो अनेकदा नकळत होत होता.
3. व्यक्तीचा वैयक्तिक निर्णय समूह मताच्या सरासरी कडे झुकणारा असतो.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

शैक्षणिक महत्त्व

1. शाळेच्या उच्च परंपरांची ओळख

प्रत्येक शाळेला आपली उच्च परंपरा सांगता आली पाहिजे आणि शाळेतील प्रत्येक विद्यार्थ्याला व शिक्षकांनाही परंपरा माहित हवी.

2. बोधवाक्य व सुविचार इत्यादींना स्थान

समूहाच्या शक्तीचा गौरव करणारी बोधवाक्य, सुविचार, शालेय भिंती प्रवेश द्वार वगैरे ठिकाणी स्पष्ट दिसतील अशा स्वरूपात नोंदवलेले असावे. उदाहरणार्थ समूह ऐक्य हीच त्याची शक्ती, माझे ते सर्वांचे, सर्वांचे ते माझे इत्यादी यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये एकमेकांबद्दलचा आदर निर्माण होतो.

3. विद्यार्थ्यांवर जबाबदारी

शाळेतील विविध कामांच्या जबाबदाऱ्या विद्यार्थ्यांवर सोपवावे. यात त्याद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्वगुणांचा विकास करता येईल.

4. विविध स्पर्धांचे आयोजन

शाळेत जिवंत राहावा यासाठी विविध स्पर्धांचे आयोजन करावे. याद्वारे स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, वेद महोत्सव, पाककला स्पर्धा, नृत्य, स्पर्धा, माध्यम इत्यादी जेणेकरून त्या त्या क्षेत्रातील भावी नागरिक घडवता येतील.

5. आपलेपणाच्या भावनेने ची जोपासना

विद्यार्थ्यांमध्ये मी पणाची भावना कमी करून आपलेपणाची भावना वाढीस लागेल यासाठी शिक्षकांनी प्रयत्नरत असावे. समूहामध्ये 'आम्ही' पणाची भावना असल्यास तू समूहाची एकता टिकून राहण्यास मदत होते.

PRINCIPAL

Chembur Sarvaresh Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Rajawade, Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

संदर्भ ग्रंथ

1. अध्ययनाचे मानसशास्त्र- डॉ. अरविंद रेडकर.
2. शैक्षणिक आणि प्रायोगिक मानसशास्त्र - डॉ. ह. ना. जगताप
3. <https://mr.vikaspedia.in/social-welfare>

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

चेंबूर सर्वंकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

नाव : कु. हर्षा नि एकराथ शुळ

विषयाचे नाव : अध्ययनासाठी मूल्यनिर्धारण

स्वाध्यायाचे नाव : वेगवेगळ्या परीक्षा मंडळाच्या
ज्ञातत्वपूर्ण सर्वंकष मूल्यनिर्धारणाच्या
(अंमलबजावणीचा अभ्यास व तुलना.

शैक्षणिक वर्ष : द्वितीय वर्ष - २०२१ - २०२३.

सत्र : तृतीय सत्र

हजेरी क्रमांक : ४०

मार्गदर्शिका : प्रा. अर्चना अम्फान्से-मॅडम.

Checked by

Ab

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

— अनुक्रमणिका —

अनु. क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
१.	प्रस्तावना	१-४
२.	उद्दिष्टे	५.
३.	SSC Board	६-९
४.	CBSE Board	१०-१२
५.	ICSE Board	१३-१५
६.	तुलनात्मक अभ्यास	१६-१७
७.	शैक्षणिक महत्त्व, समापन	१८
८.	संदर्भ सूचि	१९

प्रस्तावना

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shiksha Chakra Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

‘मूल्यनिर्धारण’ ही नित्योपयोगी व सतत चालणारी प्रक्रिया आहे. व्यवहारात पदोपदी त्याची गरज असते. विविध वस्तु, घटना किंवा व्यक्ती यांचे मूल्यनिर्धारण व्यवहारात सतत चालू असते. ज्याप्रमाणे दैनंदिन जीवनामध्ये मूल्यनिर्धारण हे आवश्यक असते त्याप्रमाणे ते शिक्षणातही अत्यंत आवश्यक ठरते.

मूल्यनिर्धारण या करिता इंग्रजी भाषेत ‘Assessment’ असा शब्द असून त्याची व्युत्पत्ती ‘assess’ या शब्दापासून झाली असून त्याचा अर्थ ‘परीक्षा करण्यात मदत करणे’ असा होतो.

२० व्या दशकात भारतात ही संकल्पना आली. मूल्यनिर्धारण म्हणजे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन आणि त्यांचा विकास करण्याच्या उद्देशाने हाती घेतलेल्या शैक्षणिक कार्यक्रमांबद्दल माहितीचे पद्धतशीर संकलन, पुनरावलोकन आणि वापर.

मूल्यनिर्धारण ही संज्ञा सर्व प्रकारची माहिती गोळा करण्यासाठी वापरली जाणारी शिक्षक त्यांच्या विद्यार्थ्यांची माहिती गोळा करतात, विश्लेषण करतात, त्याचे अर्थनिर्णय करून निर्णय घेण्यासाठी तिचा उपयोग करतात. हे निर्णय वर्गसंस्थापनात वापरले जातात.

विद्यार्थ्यांच्या वैशिष्ट्या संबंधित माहिती गोळा करणे जी अनुमान कोट्यासाठी उपयुक्त ठरू शकते अशी व्यवस्थित प्रक्रिया म्हणजे मूल्यनिर्धारण होय.

11/11/2024

PRINCIPAL

Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastu Sangrahalaya
Museum, Mumbai
Bhamburda Road, Fort, Mumbai - 400 006

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai, 400 071

मूल्यनिर्धारणाचे स्वरूप :

- व्यक्ती संबंधीचे मापन ही मूल्यनिर्धारणाचा विषय असतो.
- मूर्त गोष्टींचे मापन केले जाते. विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे मोजमाप केले जाते.
- शिक्षण प्रगतीचे मोजमाप करणे : शिक्षण पद्धतीन प्रतिसादंवर वारंवार अभिप्राय गोळा करणे.
- विविध कार्यनीती वापरल्या जातात.
- मूल्यनिर्धारणाचे परिणाम वापरल्यावर ही प्रक्रिया समाप्त होते.

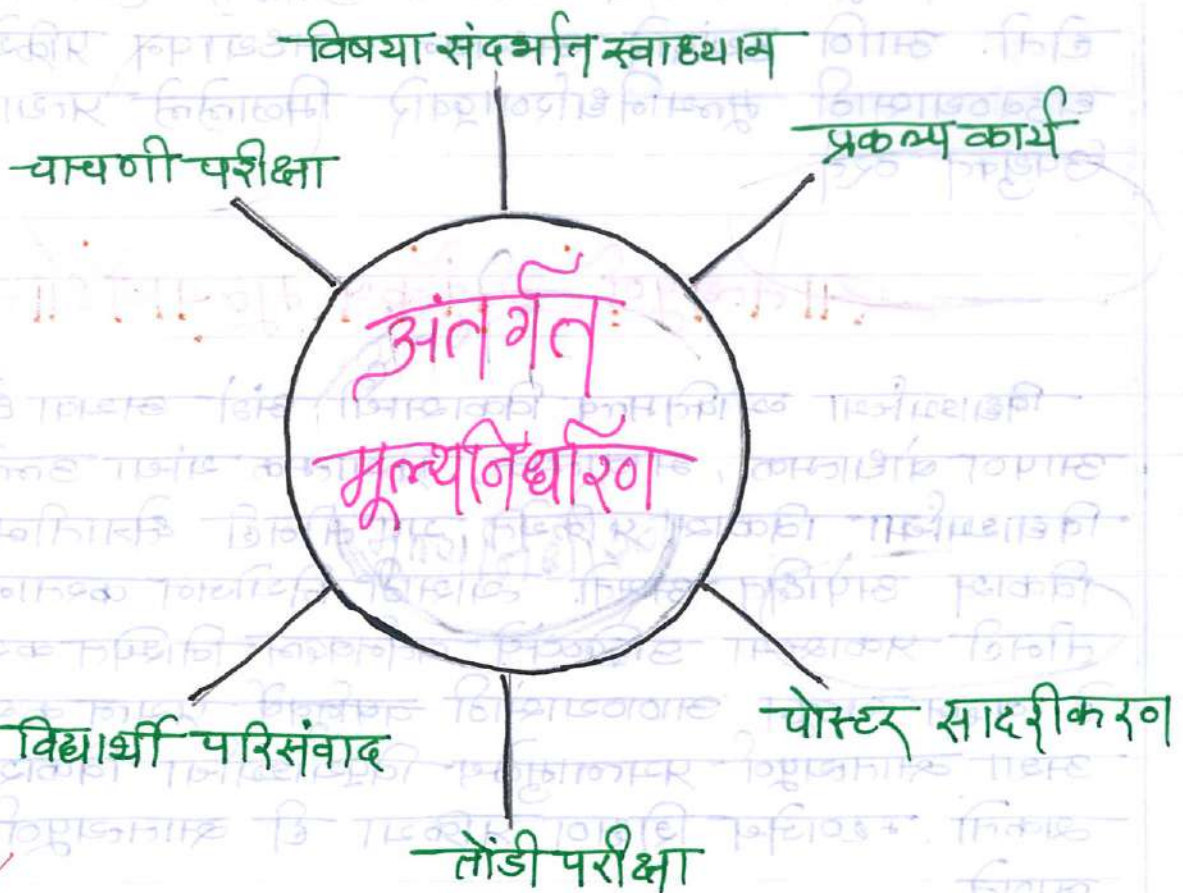
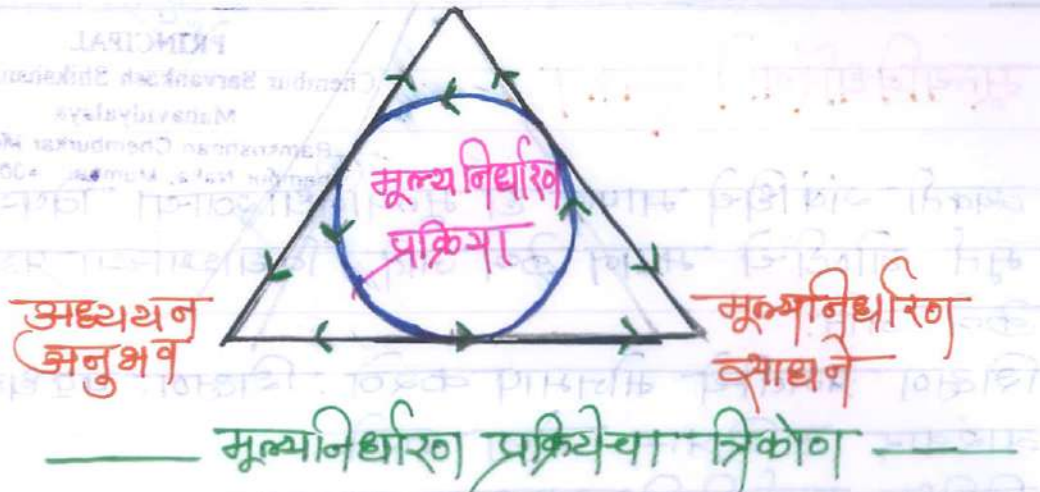
एकंदर हे मूल्यनिर्धारणाचे स्वरूप आहे.
अशाप्रकारे मूल्यनिर्धारणात शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी स्वतःचे मूल्यनिर्धारण करताना केलेल्या कृतीच्या समावेश होतो. आणि ह्यांद्वारे अध्ययन - अध्यापन प्रक्रियेत बदल घडवण्यासाठी मूल्यनिर्धारणाद्वारे मिळालेले प्रत्याभरण उपयुक्त ठरते.

— स्नातकपूर्ण सर्वंकष मूल्यनिर्धारण —

विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासाची अंगे अथवा क्षेत्र म्हणून आपण बोधात्मक, भावात्मक, क्रियात्मक यांच्या ठळकपणे करतो. विद्यार्थ्यांच्या विकास प्रक्रियेत या तीनही क्षेत्रातील क्षमतांचा विकास अपेक्षित असतो. त्यासाठी नियोजन करताना शिक्षक तीनही प्रकाश्या उद्दिष्टांचे वर्तनबद्ध निश्चित करतो. शिक्षकास हे बदल घडवून आणण्यासाठी वर्षानुवर्षे प्रयत्न करणे लागतात. अशा स्नातकपूर्ण प्रयत्नामुळे विद्यार्थ्यांच्या विकास साधू शकतो. म्हणजेच शिक्षण प्रक्रिया ही स्नातकपूर्ण असावी लागते.

विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या सर्व पैलूंचे स्नातक्यने आणि विविध अंगांनी मूल्यमापन करण्यासाठी वापरण्याची शाळा महाविद्यालय स्तरावरील कार्यपद्धती म्हणजे स्नातकपूर्ण सर्वंकष मूल्यनिर्धारण होय.

उद्दिष्टे

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
(Chembur Sarvankash Shikshanshastha Mahavidyalaya)
Chembur Naka, Mumbai 400 071

- सातत्यपूर्ण आणि व्यापक मूल्यमापनाची एक प्रक्रिया आहे.
- २००९ मध्ये भारताच्या शिक्षणवृत्त कायद्याने (RTE ACT 2009) निर्देशित केलेली.
- हा मूल्यनिर्धारणचा प्रस्ताव भारतातील राज्य सरकारंनी, तसेच केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाने सादर केला होता.
- काही शाळांमध्ये सहावी ते दहावी आणि बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी सातत्यपूर्ण सर्वंकष मूल्यनिर्धारण राबविले जाते.

यामध्ये द्विमासी उपस्थितीचा विचार केला जातो.

- ① सातत्यपूर्ण मूल्यनिर्धारण - Broad based learning
- ② वर्तनबद्ध (अध्ययन निष्पत्ती)

अध्ययनाच्या वेळ बाजू दिसतात.

शैक्षणिक - अभ्यासक्रम

सहशैक्षणिक - जीवन कौशल्ये, मूल्ये, कार्यनिष्ठता, शारीरिक आणि आरोग्य शिक्षण, कला.

अंतर्गत आणि बाह्य मूल्यनिर्धारण

अंतर्गत मूल्यनिर्धारण :- वर्षभरातील शालेय परीक्षेतील शुण, स्वाध्याय, गृहपाठ, शाळेतील विविध उपक्रम इत्यादी तंत्रांमार्फत विद्यार्थ्यांच्या योग्यतेचे आणि प्रगतीचे केलेले मापन म्हणजे अंतर्गत मूल्यनिर्धारण होय.

यामध्ये स्वाध्यायाचे अवलोकन, सतत मूल्यनिर्धारण, उपस्थिती पूर्ती अवलोकन तंत्रांमार्फत क्रिया केल्या जातात. शैक्षणिक + सहशैक्षणिक

बाह्य मूल्यनिर्धारण :- बोर्डकडून घेण्यात येणाऱ्या शाळांत परीक्षा किंवा उच्च माध्यमिक शाळांत परीक्षा किंवा विद्यापीठाकडून महाविद्यालयीन वर्गाच्या घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा हे बाह्य मूल्यनिर्धारण होय. शैक्षणिक

मूल्यांकन के प्रकार

Types of Assessment.

स्थाननिश्चयी
मूल्यांकन
Placement

* निर्माणात्मक
मूल्यांकन
Formative

निदानात्मक
मूल्यांकन
Diagnostic

* समापनात्मक
मूल्यांकन
Summative

मूल्यनिर्धारणाचे प्रकार :- निर्माणात्मक आणि समापनात्मक

मूल्यनिर्धारणाचे चार प्रकार आहेत :-

- ① स्थान निश्चिती ② निर्माणात्मक ③ निदानात्मक आणि ④ समापनात्मक

निर्माणात्मक मूल्यनिर्धारण :-

हे एक असे मूल्यनिर्धारण आहे ज्याच्या उपयोग शिक्षणादरम्यान विद्यार्थ्यांच्या शिक्षकांच्या प्रगतीवर लक्ष ठेवण्यासाठी केला जातो. तसेच विद्यार्थी व शिक्षकांना अध्यापन प्रक्रिया आणि अध्ययनातील यश आणि अपयशाबाबत सतत प्रत्याभरण मिळते. याचा प्रथम वापर 1847 मधील 37 व्या मध्ये अध्यासक्रमात सुधारणा घडवून आणण्यात केला.

“विद्यार्थ्यांच्या विकासाचे सातत्यपूर्ण केले जाणारे मूल्यनिर्धारण म्हणजे सातत्यपूर्ण मूल्यनिर्धारण होय.”

- ① या मूल्यनिर्धारणामुळे शिक्षकांना उणेपणा लक्षात येतो. यामध्ये घरक चालण्या, घटक संच चालण्या, नियतकालिक चालण्यांच्या समावेश होतो. विषय-शिक्षक तसेच शाळेकडून याचा वापर होतो. तिनही क्षेत्रांच्या विकासावर भर. वर्षभर सतत चालते.

समापनात्मक मूल्यनिर्धारण

विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे मोजमाप करण्यासाठी परीक्षेवरील स्पर्धा, पडताळणी, पदनिश्चयन श्रेणी, समाज मिते तशांचा वापर केला जातो.

“सत्राच्या शेवटी / वर्षाखेरीस विद्यार्थ्यांना श्रेणी देण्यासाठी, खेळी देण्यासाठी, प्रमाणपत्र देण्यासाठी जे मूल्यनिर्धारण उपयोगी आणले जाते त्यास समापनात्मक मूल्यनिर्धारण म्हणतात.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

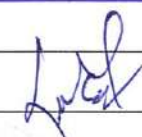
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai - 400 071

उद्दिष्टे

- विविध बोर्डाचा अभ्यासक्रम समजून घेणे.
- विविध बोर्डाची मूल्यनिर्धारण प्रक्रिया समजून घेणे.
- विविध बोर्डाची अंतर्गत वार्षिक मूल्यनिर्धारण जाणून घेणे व त्याची योग्य मांडणी करणे.
- विविध बोर्डाचे शुणवान व श्रेणीप्रदान समजून घेणे.
- SSC, CBSC व ICSC यांची कार्ये समजून घेणे.
- SSC, CBSC व ICSC यांच्या मूल्यनिर्धारणाची तुलना करणे.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

SSC बोर्ड

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळ SSC

शासनाने सन १९७२ पासून महाराष्ट्रात १०+२+३ च शिक्षणाच्या आकृतीबंध स्वीकारला.

माध्यमिक शिक्षण मंडळाची विभागीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ हे कार्यात्मक घटक आहे.

माध्यमिक शिक्षण मंडळ हे दीर्घात्मक बाबींचा विचार करते तर विभागीय मंडळे शान्तांत परीक्षा घेण्याची जबाबदारी पार पाडतात. सध्या मंडळांनी एवढा आठ विभागीय मंडळे आहेत.

कार्ये

- माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शान्तांत परीक्षा घेणे.
- परीक्षा केंद्रे निश्चित करणे.
- परीक्षांसाठी प्राशनिक, समीक्षक, केंद्र संचालक यांच्या नियुक्ती करणे.
- परीक्षा वेळापत्रक जाहीर करणे.
- माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांना मान्यता देणे.
- परीक्षेतील त्रुटी प्रकाशवी नोंद करणे.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

* महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ ही महाराष्ट्र माध्यमिक आणि मंडळ कायदा 195 अंतर्गत स्थापना केलेली एक वैधानिक आणि स्वायत्त संस्था आहे. बोर्डाचे सर्वात महत्वाचे कार्य, इतर काही लोकांवर बंधन, दहावीसाठी SSC आणि बारावीच्या वर्षासाठी HSC परीक्षा घेणे आहे.

इजानेवारी १९६६ रोजी "महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळे" म्हणून मंडळ अस्तित्वात आले. १९६६ मध्ये या कायद्यात सुधारणा करण्यात आली आणि मंडळाचे नाव बदलून "महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ" असे करण्यात आले.

कार्ये

राज्य तसेच केंद्रीय मंडळांनी ठरविलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार नियम आणि नियमांची निर्मिती आणि अंमलबजावणीसाठी मंडळ जबाबदार आहे. हे सर्व इयत्ते, पाठ्यपुस्तके, परीक्षेचे वेळापत्रक आणि प्रकार यांच्या अभ्यासक्रमाच्या स्वायत्ततेने अंमलबजावणीचे अखिरे प्रभावी आहे.

पाठ्यपुस्तकांची निर्मिती, केंद्रीकृत चाचण्यांचे ठरांकन, परीक्षा निष्पक्षपणे पाह पाडणे आणि वादळ्या प्रसंगी निःपक्षपाती न्याय देणे मंडळाची जबाबदारी आहे.

परीक्षा साधारणपणे दशवर्षी मार्च, जुलै आणि ऑक्टोबर महिन्यात होतात. आणि निकाल सामान्यतः अगुक्रमे जून आणि जानेवारी मध्ये दिने जातात.

मार्च महिना हा शैक्षणिक वर्षाचा शेवट असून जून महिना नवीन शैक्षणिक वर्षाचा प्रारंभ मानला.

अंतर्गत मूल्यानिर्धारण (निर्माणत्मक)

SSC बोर्डच्या विचार कशता निर्माणत्मक मूल्यानिर्धारणाचा वरायसा वाव दिसतो. येथे 80 + 20 असे गुणविभाजन केले जाते. 20 - गुण - अंतर्गत मूल्यानिर्धारण

येथे विद्यार्थ्यांचे मूल्यानिर्धारण 3 वर्षांभर केले जाते. प्रत्येक वार्षिक अभ्यासक्रमांतर्गत विषयांसाठी विशिष्ट घटक शिकवून साध्यावर घटक चालवण्याचेतल्या जातात. व त्यापुढे मुलांशी प्रगती पाहिली जाते.

तसेच विद्यार्थ्यांना स्पर्धात्मक उपक्रमांमध्ये सुव्धा समाविष्ट केले जाते. जिथे त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळतो. क्षेत्रभेदीचा अहवाल, खेळांच्या स्पर्धा, सांस्कृतिक कार्यक्रम, विज्ञान प्रयोग यांच्या सुव्धा विचार केले जातात.

मूल्यांशिक्षणा करिता विविध उपक्रम राबवले जातात. विद्यार्थ्यांची उपस्थिती 75% असेल अनिवार्य असते.

यावरून विद्यार्थ्यांचे एकंदर वर्तन यावरून लक्ष दिले जाते.

काही कमतरता असेल तर उपाय सुचवले जाते. व वर्षाअंती समाप्तात्मक मूल्यानिर्धारण कशताना निर्माणत्मक मूल्यानिर्धारण विचारात घेतले जाते.

निकाळप्रवावर आवश्यक ते वर्तन बदल सुचवले जातात.

बाह्य मूल्यानिर्धारण (समापनात्मक)

SSC बोर्डच्या शाळांमध्ये समापनात्मक मूल्यानिर्धारणाचा महत्त्व आहे.

9 ते 12 वी पर्यंत सत्रांत व वार्षिक परीक्षा बाह्य आयोजित कशते. मात्र 90 वी च्या वेवढ्या परीक्षा बोर्डद्वारे आयोजित केली जाते.

वर्षाअंती लेखी परीक्षेपेक्षा लोडी परीक्षा, प्रयोगपरिक्षा यांचे सुव्धा गुणांकन केले जाते. 9 ते 12 वी इयत्तेत आपसूकच परीक्षा दिल्यावर परीक्षेसाठी मिळते तर 12 वी 90 वी च्या समापनाच्या गुण व मूल्यानिर्धारणानुसार परीक्षेसाठी मिळते.

PRINCIPAL

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
 Chembur Naka, Mumbai 400 071

- मूल्यनिर्धारणाद्वारे विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीनुसार वर्गीकरण केले जाते. ज्या तुकडी-च्यांगाने संपादन अ, ब, क तसे शेमी इंग्रजी माध्यमात प्रवेश झाल्यानुसार निश्चिती संस्कृत तसेच इतर पश्चेशी भाषांसाठी प्रवेश निश्चिती या मूल्यनिर्धारणाद्वारे ठरते.
- तसेच आपल्याला कोठ्याशाबेस विषयात वाती आहे हे या द्वारे समजण्यास मदत येते.
- हे मूल्यनिर्धारण करताना निकात्मपत्रावर शेणीअथवा गुण दान केले जाते. तसेच संख्यात्मक तसेच शाब्दिक स्वरूपात दिसून येते.
- इ.पू. टक्के हे किमान टक्के उत्तीर्ण होण्यास मिळवणे आवश्यक असते.
- १०वी करिता 'सर्वाधिक पात्र' या धोरणाचा अवलंब केलेला दिसतो.
- शिष्यवृत्ती, होमी भाभा, N.M.M.S. सारख्या परिक्षा दिव्या जातात.

श्रेणी	शाब्दिक वर्णन	८० पैकी	२४० पैकी	५०० पैकी
अ	उत्कृष्ट	७२-८०	२३६-२५०	४५०-५००
ब	च्यांगाना	६०-७१	१८०-२१५	३७५-४४६
क	समाधानकारक	४८-५६	१४४-१७६	३००-३७४
ड	बरा	२८-४७	८४-१४३	१७५-२६६

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

CBSE नोट्स

या मंडळाचे कार्यालय नवी दिल्ली येथे असून या मंडळाची स्थापना भारत सरकारने जुलै १९६२ मध्ये केली. हे मंडळ स्वायत्त असून या मंडळावर अंतिम नियंत्रण हे भारत सरकारचे असते. या मंडळामार्फत घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षांच्या लाभ हा भारतातील व भारताबाहेरील कोणतीही शैक्षणिक संस्था स्वेच्छेने आपल्या विद्यार्थ्यांची तयारी करून देऊ शकते.

या मंडळाशी सर्व केंद्रीय विद्यालये, सर्व सैनिकी शाळा, बहुतांशी विद्यानिकेतने, इंग्रजी माध्यमाच्या काही मिशनरी शाळा, केंद्रशासित प्रवेशातील शाळा संलग्न आहेत.

अन्य माध्यमिक शाळांप्रमाणेच या मंडळाने सुद्धा १० + २ हा आकृतीबंध स्विकारला आहे.

कार्ये

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur, Naka, Mumbai 400 071

- संलग्नित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक अभ्यासक्रम निश्चित करणे.
- संलग्नित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक स्तरावरील अभ्यासक्रमानुसार विविध विषयांची पाठ्यपुस्तके तयार करणे व ती प्रकाशित करणे.
- संलग्नित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक स्तरावरील परीक्षा आयोजित करणे व प्रमाणपत्रांचे वितरण करणे.
- विज्ञान शिक्षण, गणित अध्यापन व मूल्यमापन प्रक्रिया इत्यादी विषयांवर ब्रिटीश कौन्सिल लंडन या संस्थेच्या सहकार्याने प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवणे.

सह-शैक्षणिक उपक्रम

कार्यनुभव work Education - कृतीपूर्ण कार्यक्रमांचा समावेश
(Skilled based & Community work)

कला शिक्षण Art Education - visual & performing Arts.

आरोग्य आणि शारीरिक शिक्षण Health & physical Education - sports, Martial Arts, Yoga, NCC etc.

3 Point Grading Scale	
A	out standing
B	very Good
C	Fair

Grading Scale for Co-Scholastic Areas (Std VI-VIII)

अंतर्गत मूल्यनिर्धारण

CBSCE बोर्डच्या अंतर्गत मूल्यनिर्धारणामध्ये अनेक गोष्टींचा समावेश असतो.

अंतर्गत मूल्यनिर्धारण 1 (२० घुण)

अंतर्गत मूल्यनिर्धारण 2 (२० घुण)

यामध्ये नियतकालिक च्याचच्या १० घुण Periodic Tests पेन पेपर च्याचणी ५ घुण आणि बहुपर्यायी प्रश्न ५ घुण यामध्ये आलेल्या आशयावर विद्यार्थी लेखी परीक्षा देतात.

विद्यार्थी संयिका - Portfolio - ५ घुण यामध्ये वही, वार्तापत्र, सभामंडप, वार्ताकार्य, यांचा समावेश होतो.

विषय संपादन क्रियापत्राप - Subject Enrichment Activity - ५ घुण यामध्ये प्रत्येक विषयासाठी कृती असतात.

भाषा - तोंडी परीक्षा, श्रुतलेखन (dictations), प्रश्नमंजुषा इत्यादी.

गणित - cube आणि cuboid बनवणे, Holiday Homework.

विज्ञान - kaleidoscope बनविणे, प्रश्नमंजुषा, one word puzzle, पोस्टर बनविणे - फ्लॅस्टिक बंदी.

सामाजिक शास्त्र - नकाशा, क्षेत्रमेट्री, ब्रिटिश कालीन वृत्तपत्रे व नित्यकार्याची माहिती इत्यादी.

त्याचबरोबर विविध प्रकल्प (project work), सहशास्त्रे कृती सांस्कृतिक कार्यक्रम, क्रिडा स्पर्धा, आंतरशास्त्रे स्पर्धा, इत्यादी समावेश होतो.

विद्यार्थ्यांच्या तीनही क्षेत्रांच्या विकासावर भर दिला जातो. संप्रदायिक ज्ञानाबरोबरच प्रात्यक्षिक कृतींचा अवलंब केलेला दिसतो.

ज्ञान विविध सोई-सुविधा पुरवल्या जातात. PRINCIPAL Chembur Sarvankash Shikshanshasthra Mahavidyalaya Ramkrishnan Chemburkar Marg, Chembur Naka, Mumbai 400 071.

विद्यार्थ्यांच्या वर्तनाच्या सुध्दा विचार केला जातो.

SCHOLASTIC AREA: THE ASSESSMENT STRUCTURE

Subjects	TERM-1 (100 marks) (1 st half of the session) 20 marks Periodic Assessment + 80 marks for Half Yearly Exam		TERM-2 (100 marks) (2 nd half of the session) 20 marks Periodic Assessment + 80 marks for Yearly Exam	
	PA 20 marks	Half Yearly Exam	PA 20 marks	Yearly Exam
Language -1	Periodic Test 5 marks with syllabus covered	Written exam for 80 marks	- Periodic Test 5 marks with syllabus covered	Written exam for 80 marks with syllabus coverage as below:
Language -2				
Language -3				

	20 marks at term-end • Sub Enrichment 2 20 marks at term-end submission 2	20 marks at term-end submission 2 • Sub Enrichment 2 20 marks at term-end submission 2 • NOTE BOOK	20 marks at term-end submission 2 • Sub Enrichment 2 20 marks at term-end submission 2 • NOTE BOOK
--	---	---	---

बाह्य मूल्यांकन

- बोर्ड ~~x~~ साठी परीक्षा आयोजित करतो. (बाह्य परीक्षा)
- विषयानुसार लेखी परीक्षेच्या प्रात्यक्षिक परीक्षांचा सुद्धा अंतर्भाव होतो.
- प्रत्येक विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी 33% मिळवणे अनिवार्य बाह्य परीक्षेसाठी २ श्रेणी दिव्या जातात.
- ८० गुणांची लेखी परीक्षा असते.
- बौद्धिक व त्या संदर्भातील क्षेत्रावर भर देते.
- जर विद्यार्थी पुर्वेकी २ विषयात अनुत्तीर्ण झाला तर त्याला पुन्हा त्या विषयांची परीक्षा जुलै/ऑगस्ट मध्ये देता येते.
- जर विद्यार्थ्याने पुन्हा परीक्षा ठरलेल्या काळावधीत दिली नाही तर पुन्हा सगळ्या विषयांचे पेपर द्यावे लागतात.
- ~~ख~~ अंध, शारीरिक अक्षम, दिव्यांग विद्यार्थ्यांना उच्चा व गणित, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान, समाजशास्त्र, संगित, चित्रकला, गृह विज्ञान Home Science, यापैकी ४ विषय निवडता येतात व परीक्षा देता येते.

Mar गुण marks Range	श्रेणी Grades.
91 - 100	A1
81 - 90	A2
71 - 80	B1
61 - 70	B2
51 - 60	C1
41 - 50	C2
33 - 40	D
32 & Below	E
	(Needs Improvement)

ICSE बोर्ड

भारतीय शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा परिषदेद्वारे घेण्यात येणारी इंडियन सर्टिफिकेट ऑफ सेकंडरी एज्युकेशन (ICSE) भारतीय माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा (Board) आहे.

नवीन शैक्षणिक धोरण १९८६ च्या शिफारसीनुसार सामान्य शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमात इंग्रजी माध्यमातून परीक्षा देण्यासाठी डिझाइन केलेले खाजगी मंडळ आहे.

ICSE ही इंग्रजी माध्यमाची परीक्षा आहे. तसे, सर्व विषयांचा अभ्यासक्रम (भारतीय व परदेशी भाषा वगळता) इंग्रजीतून शिकवला जातो.

फठित अभ्यासक्रम, परीक्षकांसाठी कठीण शुळांकन योजना, प्रगतीशील मूल्यनिर्धारण आणि पदेनतंत्राच्या निकषांच्या बाबतीत ICSE हे नेहमीच जगातील सर्वोत्तम शैक्षणिक मंडळांपैकी एक म्हणून ओळखले जाते.

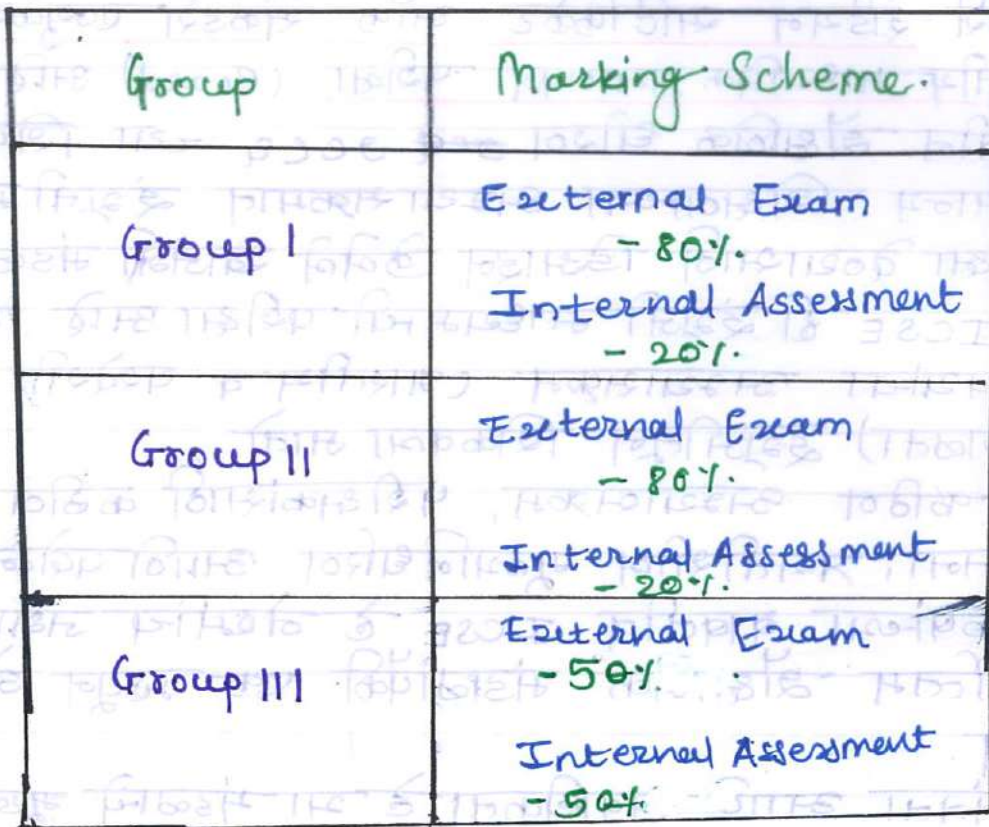
स्वतंत्रता आणि व्यवहिकता हे या मंडळाचे मुख्य वैशिष्ट्य मानले जाते.

कार्ये

- मुख्यध्यापकांची नोव्हेंबरमध्ये त्रिविधीन परीक्षा घेणे.
- कोणती पुस्तके वापरावी, कोणते प्रकल्प राबविले जावे, याबाबत निर्देश देणे.
- अध्यापनाशी निगडित विषय ठरवण्याचे स्वातंत्र्य मुख्यध्यापकांना असते.
- अभ्यासक्रम अध्यापन तंत्र आणि मूल्यमापन मावर चर्चा तसेच विचार-व कल्पनांचे आदान-प्रदान करणे.
- प्रत्येक वर्गात कमान ४० विद्यार्थी.

PRINCIPAL

Chembur Sarvagad Shikshanshastha Mahavidyalaya
Rajkeshavnagar Chembur Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

ICSE बोर्डतील विषय / गट

ICSE बोर्ड परीक्षेत विषयांचे तीन गटांमध्ये वर्गीकरण केले जाऊ शकते.

ICSE विषय : गट I

गट I अंतर्गत सर्व विषय विद्यार्थ्यांना अनिवार्य आहेत. दैनंदिन जीवनाशी निगडित विषय.

- इंग्रजी • दुसरी भाषा • इतिहास, ना.शास्त्र • भूगोल
- विज्ञान अनुप्रयोग

ICSE विषय : गट II

यामध्ये विषयांची प्राची दिन्नी आवडीनुसार कोणतेही दोन किंवा तीन विषय निवडावे असतात.

- गणित • विज्ञान • अर्थशास्त्र • कृषी विज्ञान • कमर्शियल-स्टडीज
- तांत्रिक रेखाटन • आधुनिक परदेशी भाषा
- शास्त्रीय भाषा • संगणक शास्त्र • पर्यावरण विज्ञान

ICSE विषय : गट III

यामधून कोणताही एक विषय निवडायचा असून हे विषय अतिरिक्त असून कौशल्येवर भर देणारे आहेत.

- संगणक अनुप्रयोग • तांत्रिक रेखाटन • नाटक • कला
- नृत्य • योग • कर्नाटकी संगीत • हिंदुस्थानी संगीत
- वाद्य संगीत • वातावरिक शिक्षण • व्यावसायिक अनुप्रयोग
- आर्थिक अनुप्रयोग • मास मिडिया आणि कम्युनिकेशन
- आधुनिक परदेशी भाषा • पर्यावरण अनुप्रयोग
- पाककला • फॉर्मिंग आर्ट्स.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai - 400 071

• ICSE Internal Assessment

Grade	Standard
A	Very Good
B	Good
C	Satisfactory
D	Fair
E	Fail

• ICSE External Examination Grading system.

Grade	Standard
1, 2	Very Good
3, 4, 5	Credit
6, 7	Pass
8, 9	Fail

अंतर्गत मूल्यनिर्धारण

- वर्गात शिक्षक-विद्यार्थी गप्पा, चर्चा, स्थळ भेट, प्रकल्प, पुस्तक शास्त्र माध्यमांच्या वापर, वर्कशीट पद्धती, स्वयंनिरीक्षण वाव या अस्थापन तंत्रांच्या वापर केला जातो.
- प्राथमिक शाळेत दोन भाषा, गणित, पर्यावरण, सामान्य ज्ञान कला, संगीत, नृत्य, शारीरिक शिक्षण या विषयांबरोबरच योग, नाट्य, वक्तृत्व असे अष्टशालेय उपक्रम सुद्धा असतात.
- ६ वी ८ वी या विद्यार्थ्यांना प्राथमिक शाळेतील विषयांबरोबरच एकात्मिक विज्ञान व स्थानिक भाषा हे विषयही असतात.
- ९ वी १० वी ला इंग्रजीमध्ये विषय विभागणी असते. यामध्ये गट I - २०%, गट II - २०%, गट III - ६०% असे अंतर्गत मूल्यमापन केले जाते. गट III - ५० तासिका अंतर्गत मूल्यमापन सामाजिक दृष्ट्या उपयुक्त कार्य (S UPW) आणि अनुवाय सेवेतील कामगिरी (community work) आधाशेवर केले जाते.
- सामाजिक विषयांच्या विद्यार्थ्यांना अक्षावकड्यातून एकदा अभ्यास कश्याला घेतो. या सामाजिक उत्पादक वृत्तीवर सेवेची दिली जाते.
- A ही सर्वोत्तम सेवेची तर E ही निधुत्तम सेवेची. (A ते D प्रमाणापेक्षावर)

बाह्य मूल्यनिर्धारण

- दहावीला ७०० गुणांची परीक्षा होते.
 - भौतिक शास्त्र, जीवशास्त्र, रसायन शास्त्र - प्रत्येकी ३०० गुण
 - इतिहास, भूगोल - २०० गुण
 - विशेष अध्ययन क्षमता विद्यार्थ्यांना खास सवलती.
 - चौथी पर्यंत नापास केले जात नाही.
- ICSC ला ७ वे ९ व्या दर्श्यान त्यांच्या ब्रॅड सिस्टिम द्वारे विद्यार्थ्यांची कामगिरी दर्शविली जाते. ~~३~~ उत्तीर्ण प्रमाणापेक्षा मिळवण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी किमान ७ गुण मिळवणे आवश्यक आहे.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha Mahavidyalaya
Pankajinagar, Chembur, Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071.

मुम्नललुतुतु अडुतुतु

नलकष	SSC	CBSE	ICSE
डरीकुषल डंडल	डलडुतुतु अलतल डलडुतुतु डलडुतुतु डरीकुषल डंडल	कुंडुतुतु डलडुतुतु डरीकुषल डंडल	डलरतुतुतु डलडुतुतु डुरडलतुतुतु डरलडल
सुतर	रलतुतुतुतुतुतु	कुंडुतुतु	डलडुतुतुतु
वलडुतु	डलडुतुतु डलतुतुतु, वलडुतुतु डलतुतुतु डुडुतुतु	डलडुतुतु डलतुतुतु वलडुतुतु डुडुतुतु डलडुतुतु	डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतु
अंतुतुतु डुडुतुतुतुतुतु	डुडुतुतुतुतुतु डलडुतुतुतु डुडुतुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु
डलडुतु डुडुतुतुतुतुतु	डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतु डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतु डलडुतुतु
डुडुतुतुतुतुतु	डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतु डलडुतुतु, डलडुतुतु डलडुतुतुतु	डलडुतुतु डलडुतुतु
डुडुतुतुतुतुतु	डलडुतुतु - २० डुडुतुतुतु डलडुतुतु - २० डुडुतुतुतु	डलडुतुतु - २० डुडुतुतुतु डलडुतुतु - २० डुडुतुतुतु	डलडुतुतु - २०, ५० डलडुतुतु - २०, ५०

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 074

क्षेत्री	'अ' 'ब' 'क' 'ड' (बाह्य मूल्यनिर्धारण)	A ₁ , A ₂ , B ₁ , B ₂ , C ₁ , C ₂ , D ₁ , D ₂ , E (बाह्य मूल्यनिर्धारण)	A, B, C, D, E (अंतर्गत मूल्यमापन) 1 to 9 (बाह्य मूल्यनिर्धारण)
किमान टक्के	35%.	प्रत्येक विषयात 33%.	40%.
पाठ्यपुस्तक	पाठ्यपुस्तकांना महत्त्व देते.	पाठ्यपुस्तकांना महत्त्व देते.	अभ्यासक्रम संकल्पनेचा अभाव
अभ्यासक्रम	मध्यम	छोटा आणि पुरेसा	विस्तृत
शिष्यवृत्ती	शिष्यवृत्ती, हेमी भाभा चांदोरे चर्चा	शिष्यवृत्ती आणि प्रज्ञाशोध	क्वचित् अवलंब
शिक्षण अद्ययापन	सैद्धांतिक	सैद्धांतिक, प्रायोगिक	सैद्धांतिक, प्रायोगिक
पास योजना.	1 वी पर्यंत पास	PRINCIPAL Chembur Sarvankash Shikshanshasthra Mahavidyalaya Ramkrishnan Chemburkar Marg, Chembur Naka, Mumbai 400 071	8 वी पर्यंत पास.

* प्रत्येक बोर्डाची प्रेमीदान व झुणगान पद्धती वेगवेगळी असली तरीही सर्वांगीण विकास हे उद्दिष्ट साध्य करायच्या प्रयत्न दिसतो. व म्हणूनच सातत्यपूर्ण सर्वंकष मूल्यनिर्धारण केले जाते.

- शैक्षणिक महत्त्व

भारताच्या विचार करता अनेक शैक्षणिक ; परीक्षा मंडळे आहेत आणि बोर्ड्स च्यामध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावतात. ज्या SSC, ICSE, CBSE, IB इत्यादी

प्रत्येक बोर्डाची कार्यनिती वेगवेगळी आहे.

विषय, अंतर्गत, बाह्य मूल्यनिर्धारण, गुणांकन, स्कोरी प्रदान या प्रत्येक बाबी प्रत्येक बोर्डानुसार बदलते.

प्रत्येक बोर्डाचा कर्म वेगवेगळा असतो. विचारपद्धती वेगळी असते परा द्येय एकच 'सर्वंगीण विकास' आहे.

विविध बोर्डांची माहिती शिक्षकांना माहित असणे आवश्यक आहे.

आमुळे अंतर्गत व बाह्यमूल्यनिर्धारणाची पद्धती पाहता येते.

त्या त्या बोर्डांनी दिलेले गुणांकन व स्कोरी यात बदल दिशून येतो.

अध्ययन - अध्यापन प्रक्रिया शुद्ध करण्याचा मार्ग.

परीक्षांचे स्वरूप समजून घेण्यास मदत होते.

अनुमापन

आतापर्यंत केवळ SSC बोर्डबाबत माहिती होती.

परंतु इतर बोर्डाविषयी फारशी माहिती छेदनवहती.

तसेच बाह्य व अंतर्गत मूल्यनिर्धारणा विषयी

माहिती मिळाली. बोर्डानुसार होणारे त्यातील बदल

तक्षात आले व त्याच्या वापर एक आवी शिक्षक

व आवश्यकता असेल तिथे वापर करण्याचा प्रयत्न करीत.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

संदर्भ सूची

- शैक्षणिक व्यवस्थापन. प्रा. डॉ. केशर राजाधर, शेर पाब्लिकेशन
- शैक्षणिक मूल्यांकन - डॉ. बा.प. कदम आणि प्रा. बा.सा - च्यौधरी, नित्यनूतन पब्लिकेशन
- [http://idealinternationalindore.com/academics/assessment & evaluation policy](http://idealinternationalindore.com/academics/assessment&evaluationpolicy)
- <https://cbseportal.com/CCE>
- ICSC Internal assessments. schools. qglqsem.com
- [https://school.careers360.com/board/cisce/icse-10th exam pattern](https://school.careers360.com/board/cisce/icse-10th-exam-pattern)
- www.cbse.nic.in

[Signature]

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasttra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

NAME OF ASSIGNMENT - COLLABORATION WITH NGO
CONDUCTING FIELD VIST, & PARTICIPATING IN
THEIR PROJECT.

NAME OF SUBJECT - CC5, CONTEMPORARY
INDIA AND EDUCATION.

NAME OF STUDENT - PRACHI SURESH
MAHADIK.

ROLL NUMBER - 25

ACADEMIC YEAR - 2021 - 2023

GUIDED BY - ARCHANA MADAM.

checked by
[Signature]

DATE :
PAGE :

NAME: _____ STD.: _____ DIV.: _____

INDEX

Sr. NO	TOPIC
1.	INTRODUCTION.
2.	LOKPARISHAD NGO INFORMATION.
3.	OBJECTIVE / FUNCTION.
4.	REFLECTION
5.	EXPERIENCE
6.	EDUCATION IMPLICATION.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

INTRODUCTION.

A non-governmental organization (NGO) is an organisation that generally is formed independent from government. They are typically nonprofit entities, and many of them are active in humanitarianism or the social science; they can also include clubs and associations that provide services to their members and others. Surveys indicate that NGOs have a high degree of public trust, which can make them a useful proxy for the concern of society and stakeholders. However, NGOs can also be lobby groups for the corporation, such as the World Economic Forum. NGOs are distinguished from international and intergovernmental organizations, in that the latter are more directly involved with sovereign states and their governments.

NGOs activities include, but are not limited to, environmental, social, advocacy and human right work. They can work to promote social or political change on a broad scale or very locally. NGOs play a critical part in developing society, improving communities, and promoting citizen participation. NGOs were first called such in Article 71 in the charter of the newly formed United Nations in 1945.

PRINCIPAL

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

OBJECTIVES

- * To work for the social development of underprivileged individuals, groups and communities
- * To encourage healthcare development and health promotion.
- * To assist in the process of social integration and personal realisation of underprivileged children, young people, adults and families.
- * To endorse the human right and in particular the right of the children and young people as well as the right of underprivileged group and communities.
- * To encourage and popularise voluntary work.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

FUNCTIONS

The functions of NGO is to focus on all the issues concerning human rights, social environmental and advocacy. They work to promote and improve the social and political conditions of the society on a broad scale. Some of the functions of NGO are-

Human right and child right

Poverty eradication

Animal right

Prevent Social Injustice

Empowerment of women

Disease control & others.

Health and Nutrition plans

Humanitarian relief.

Education plans and literacy.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

MISSION STATEMENT

Lok Parishad will work for the community to comprehensive development by addressing issues like health, education, empowerment of women, children and awareness about environment.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

LOK PARISHAD, NGO

Lok Parishad is an NGO established at Panvel since 2000. Lok Parishad works in the area of Education & Literacy, Health & Nutrition, HIV/AIDS, Womens Development & Empowerment, Youth Affairs, etc. The organization works towards the promotion of sustainable development.

This NGO operates under NACO. NACO was founded in 1992. National Aids Control Organization. Then NACP was started in 1992. National Aids control Programme.

1st Nacp - 1992 to 1999

2nd Nacp - 1999 to 2006

3rd Nacp - 2006 to 2012

4th Nacp - 2012 to 2020.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

The first PLHIV in India was found in 1986 in Chennai Tamilnadu. Lok Parishad is a NGO that works to create awareness for HIV and AIDS.

(HIV) Human Immunodeficiency Virus.

(AIDS) Acquired Immune Deficiency Syndrome.

This NGO runs under project of Maharashtra Government. These NGOs works on different components like fsw, migration, truck drivers, Transgender.

In this component of fsw, council member of NGO visit many hotspot such as streets, bars in Panvel and creates awareness about HIV & AIDS.

by counselling them. They teach you have to take care of ourself. There, women are examined and tested for any diseases they have.

They are given the right medicine free of charge. If they have any other problems, they solve them. These NGOs also help transgender.

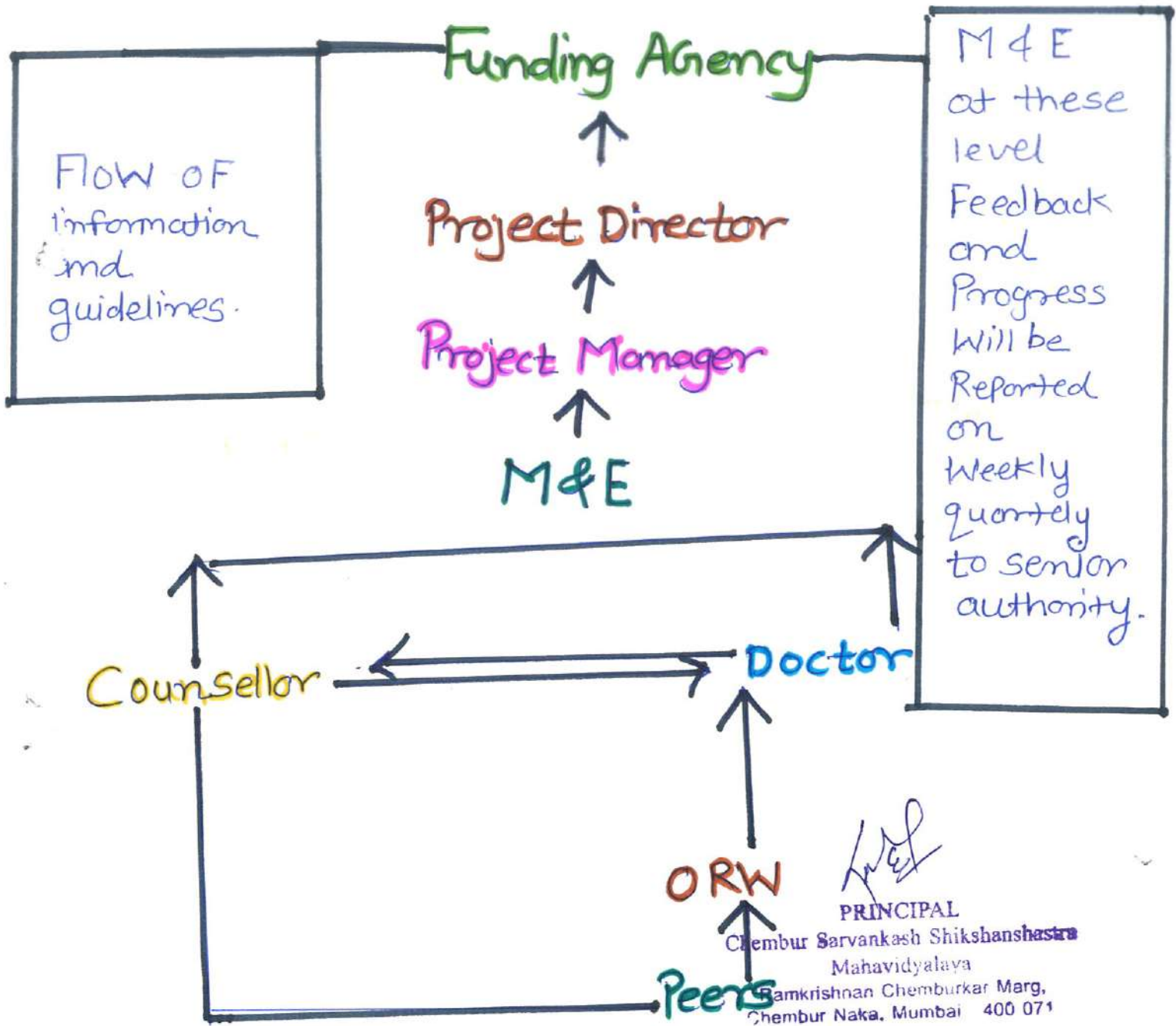
If they need any kind of help, it is done through these NGOs. Ex- Helping by providing them ID proof such as Aadhaar card, pan card and so on. NGO also helps FSW to get work such as Example housework, making papers, dishes. The government is trying to make them self-reliant, self dependent.

These NGOs have implemented many activities. The members of each department go to the assigned address 4 to 5 times a month. There is counselling of many working women in KP (key population), NGO provides FSW free protection and medicines, also explains on the importance of using it. They arrange medical camps, HIV & AIDS test and if anyone has symptoms they are checked & treated accordingly. They are given complete information about these disease. They are given medicines for free. Remedies are suggested to stay away from such diseases.

Many sessions are taken. There is a public awareness.

LOKPARISHAD

Reporting System.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

WORK ACTIVITY.

Many activity is conducted by NGO.
Such as, counseling session, Medical camp,
Medicine Parakeging, I.D. proof etc.

Activities with NGO

Sr. NO	Date	Place	Social work	Time.
①	1 st day			
	20/4/23	LokPanshad NGO	• Orientation Break • Packing of Medicine	11:00-1:00 1:00-1:30 1:30-4:00
	2 nd day			
②	21/4/23	LokPanshad NGO	• Interview of Transgender • packing Medicine	3:00-4:00 4:00-6:00
③	26/4/23	LokPanshad NGO	orientation Interview & Discussion with KP	11:00-1:00 1:30-2:30
		Testing Centre	Visit to testing Centre of HIV & AIDS	2:30 - 4:00

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

REFLECTION

When I went to the NGO on the first day. I was given complete information about the NGO by the manager of the NGO Urmila Yadav.

This NGO works to create HIV, AIDS awareness. When I learned this, I thought I would learn something new while taking complete information about the NGO, Madam told me many short forms like, FSW, KP, B.C.C, STIM, PLHIV, NAIP, MSACS etc. I got complete information about what all these components do. What are the symptoms of HIV and AIDS? What to take care of after this disease. What to take care of to prevent this disease, also this disease but this disease to your roots to prevent anyone from the precautions to take information was given.

We also learned about how transgender people are helped through NGOs. We got the opportunity to interview a transgender, Sonam Kinnor Das. There are many types of counselling in this NGO. There are two important types of counselling 1st Pre counselling and post counselling.

* Types of counselling :-

1) Risk Assessment

2) STI counselling

3) ICTC Follow up counselling

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

- 4) Pre-test counselling
- 5) Post-test counselling
- 6) Risk Reduction
- 7) Couple counselling
- 8) PLHIV counselling
- 9) Condom counselling
- 10) other counselling

I got to learn a lot while doing this assignment.

EXPERIENCE

I would have enjoyed my experience in NGOs. In that NGO I got complete information about HIV and AIDS. I have also learned new things from the staff while working with them. There I was taught how to packaging medicine- My experience with that packaging was nice. All the workers in these NGOs are women. And they sincerely do their work, Public Services. Their hard work, and perseverance is certainly worth learning. This definitely inspired me to work for the community.

Many NGOs are working for Mahilaashram, Vrudhhaashram, mathashram. But this NGO works on health services, HIV and AIDS awareness create. All women working here. They do very important work. They inspired me. The experience of working in this NGO was very nice.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

NAME: _____ STD.: _____ DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

EDUCATION IMPLICATION.

Education is an important component of preventing the spread of HIV. Supporting HIV/AIDS education is one of 'FACTS' most important mission.

There are 3 main reasons for AIDS education, the first of which is to prevent new infection from taking place. Second reason that AIDS education is needed to improve quality of the life for HIV positive people. The third reason people needs AIDS education to reduce stigma & discrimination.

Access to education - Lokprashad educational program aim to provide access to education to children from marginalized communities who may not had access to education otherwise. This can help bridge the educational divide and ensure that every child has access to quality education.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

2. Quality of education - Lokpanshad's education initiatives aim to provide quality education to children by focusing on improving teaching methodologies, teacher training, and infrastructure development. By improving the quality of education, the NGO aims to ensure that students are better prepared to face real-world challenges and succeed in their careers.

NAME: _____ STD.: _____ DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

NAME:- PRACHI
SURESH MAHADIK

STD:- S.Y.B.ED

ROLL NO:- 25

SUBJECT:- CC 5

GUIDED BY:- ARCHANA
MADAM.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

NAME: _____ STD.: _____ DIV.: _____

DATE :

PAGE :

ASSIGNMENT NAME - CRITICAL ANALYSIS OF AN EDUCATIONAL FILM.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

INDEX.

SR. No.	TOPIC	REMARK
1	INTRODUCTION	
2	INFORMATION OF MOVIE	
3	STORY	
4	REVIEW	
5.	EDUCATION IMPLICATION	

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

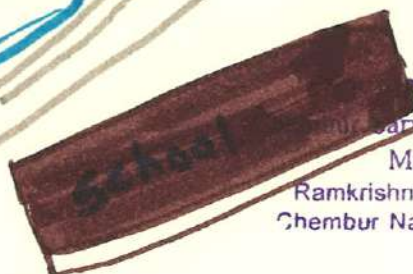
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

Chalk

Duster

Handwritten signature

PRINCIPAL
Ramkrishnan Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

INTRODUCTION

Films are technically, visually, and emotionally complex creature. While their main purposed remains to entertain, there's so much to learn with and from films. But it's exactly their complexity that makes them difficult to process and analyse. Film education is taught in primary and secondary schools as well as in universities. But the level of knowledge required from students are of course going to be very different.

An educational films is a film or movies whose primary purpose is to educate. Educational films have been used in classrooms as an alternative to other teaching methods. A quality documentary or educational film raises youth awarness about issues that are difficult to address in the classroom with student. Incorporating movies in learning provides engagement and increases the motivation of students towards a particular subject. more interest in a particular topic or subject will make it easier for them to understand the concepts and perform better in those subjects.

Movies are great resources for visual learners because they enable them to understand concept without the barriers that hinder learning.

Just like books, movies allows students insight into

the lives of different characters, how their perspective differs and how they handle certain situation. Even films for the younger audience can be challenging emotionally and intellectually. Therefore young kids might need some support in understanding and studying them. It's important to teach them the basic technical elements to teach them the filmmaking as well as guide them to take away from a film as much as possible. It's our responsibility to make kids see film not just watch them.

The film I choose for the assignment is **Chalk n Duster**. is a 2016 Indian drama film about commercialization of the Indian private education system, starring Shabana Azmi, Juhi Chawla, Zarina Khan, Girish Karnad and Divya Dutta. The film talk about teachers and students' communication, and highlights the problem of teachers and students in an educational system which is changing day by day. In this film, education is education, education is not business. This is an important message. The main aim of the film is to let people know about the current education system of private schools. The movie tells that nowadays education had been a great source of earning money in private schools, kept as education but our managements are keen of taking it's a business.

SHABANA AZMI

JUHI CHAWLA

DIVYA DUTTA

Chalk & Duster

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

Chalk N Duster

Directed by :- Jayant Gilatar

Written by :- Ranjeev Verma.

Neetu Verma.

Produced by :- Amin Surani

Starring :-
Juhi Chawla
Shabana Azmi
Zarina Wahab
Divya Dutta
Upasana Singh

Cinematography :- Baba Azmi

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

Edited by:- Santosh Mandal.

Music by:- Sandesh Shandilya.

Production Company:- Surani Picture.

Release date :- 15 January 2016

Country :- India

Language :- Hindi

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

STORY

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur, Naka, Mumbai, 400 071

'Chalk n duster' is an emotional journey of two teachers Vidya & Jyoti, serving at a Mumbai-based High School. The High School name is Khantaben High School. Mr. Parekh is owner of the school. Vidya & Jyoti their passion and love for teaching, bonds them in a special relationship with their students. Vidya plays a mathematics teacher who understand her students by making them dance and enjoying herself in class. Jyoti is a science teacher who gives chemistry lessons. Their gratification is good grades, moral values they strive to impart to students. However, in an evil turn of events, a wicked lady, Kamini Gupta gets appointed as the school principal, who earlier worked in the capacity of a supervisor. She is extremely cunning by nature and monopolizes on every opportunity she can find her hands on.

Kamini Gupta, when convinced Parekh, the owner of Khantaben High School by saying that she will refashion the school by saying that make it number one in all over the world then Parekh accepts and promotes her from Supervisor to the principal, who applies some stringent rules like take outting the chairs from classroom taking fee from those children whose parents

one themselves teaching in that school, besides replaced all senior and highly paid teachers, instead of whom wants to bring unqualified and untrained teachers. The overweight Hindi teacher is now assigned physical training spoiling the whole dynamics of the school.

All of this is too much for the good hearted vidya mom, Vidya suffer a sudden heart attack due to her dismissal from school. The school management threatens the staff to cut ties with Vidya. At such time jyoti stands up for her friend and colleague, vidya. Together they fight to earn their respect and credibility as teacher and unite against prejudices set by the all management. Jyoti decides to take on Komini and the misdirected board of trustees, led by Anmol. This entails using a TV channel as a platform for reminding viewers that teachers need support, recognition and more pay.

When vidya's teacher recovers, jyoti and vidya raise their voices against Komini Gupta to prove how capable they are as teacher. So Komini Gupta, with the help of school trustee Mr Pordkh, organizes a competition worth 50000.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

and vidya and jyoti win the competition, it will prove that she is a capable teachers. And if they lose, they will never teach to anyone from here on. The trade-off is the that if they lose, they will have to accept and their termination and leave their profession to respectively. Vidya and jyoti use their talent, power and win the quiz battle. Unwillingly, the owner trustee Anmol signs the bank cheque of 5 crore 50 lakh rupees. The principal Komini Gupta apologizes to vidya and jyoti publicly on the TV show.

At the end, vidya reveals that she will be handing over the money to former principal 'Indu Shastri' to build a school where no teacher will be discriminated against and students will have a good education for less cost.

PRINCIPAL**Chembur Sarvankash Shikshanshastri****Mahavidyalaya****Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071**

REVIEW OF THE MOVIE

After seeing this picture, the reason why I wanted to select for the assignment is that nowadays there is a lot of competition in the education sector between the two mediums Marathi medium and English medium. Also, there are private schools. These private schools do many competitions to make the name of their school bigger. And in this competition how important the education of the student is rarely ignored. I realized the important point that the competition continues in the school and this creates problems for the students. So I chose this movie for this assignment.

After watching the picture, now important the teacher is in this movie. The society has been made aware of this. In some schools, teachers are competing in many competitions in the name of making the school bigger, for that they also go in the wrong direction. This picture also shows that the principal of school is in the process of firing the old experienced teachers in order to make the school international the best school. It is a social problem as well as an educational problem. If students do not get proper education, they will be unable to succeed in their future life.

NAME: _____

STD.: _____

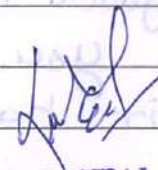
DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

Also how important is the role of teachers in this society. This movie has said this. A teacher guides us to the right path. Without a teacher any student is definitely incomplete. Every education needs a teacher. Guidance is needed. Teachers help us to go on the right path. With the proper guidance of teacher and their support, we can achieve success in any field we want. The importance of this has been told in this film. And therefore every student should respect his teachers and keep their identity alive in our minds. We should ask our teacher for their fine life. Teachers who have shown us the way to live should always keep smiling. I think this is the message conveyed by this movie.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

An important scene in this film is when Jyoti teacher gives an interview on TV as a teacher herself. She says an important thing that every student should learn to emulate their Gurus. From childhood to graduation, every student lives with a teacher for 15 years. They learn all kinds of qualities, they develop new skills. And in this along with parents, a teacher is an important factor. The teacher who taught us to read and write in our life. Do you remember what his name is? We should keep identity of our teacher in our mind. Behind our every success is a support of our teacher. Every student should inquire about his teacher. Send them a good morning message, send them how are you madam or sir. and ask for their happiness.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

"Gurur brahmaa gurur Vishnuh gurur devo
maheshvarah gurur Shaktih Parbrahmaa
tasmai Shree gurve namah."

The above shlok beautifully explain how we should always bestow our supreme respect to teachers who with our parents lay the foundation of our bright future. They nurture us with the best of knowledge they have and deserve our sincere respect. Chalk n duster is an ode to teachers who have been playing a pivotal role in grooming the future tomorrow.

When vidya and jyoti made us realize how important a teacher is our life, we should treat our teachers with respect. He is the one who has shown us the right way and given us a new hope, great future to live. Keeping this in mind, we should always respect our teachers. we consider him as Guru. And the student of every Guru should be Arjuna. The importance of having a good role model like Ekidavya is mentioned.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

The most interesting scene in this movie is when a quiz competition. Jyoti and Vidya have a quiz competition. Rishi Kapoor is hosting this competition. This competition was worth five crores. In this competition, if Vidya and Jyoti win five crores by answering each question correctly, it proves that they are a good teacher. Also if they lose this competition, they will never teach any student in their life. This is the condition of this competition. There are ten questions in this competition. That question the principal of the school prepared the question paper with the help of her team. In this question paper questions are asked from all sides. It was an opportunity for a teacher to prove his general knowledge of other subjects without just studying books. This competition proves how much every teacher knows about other things than just book studies. For example, Tulsidas in Hanuman Chalisa has told a secret of the earth, the question was what is this secret and how maps were drawn in ancient times. And questions were asked about how to identify the road. There were so many thought-provoking questions in this question paper that the two teachers gave correct answers to all these questions, proving how capable they are as teachers and how honest they are with themselves in the teaching profession.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

He was of the opinion that education is an education and not only kind of business. And he did justice to the teaching profession completely in that competition. Where there should be no trading of education. Where there should be no fee tension on parents in any way. Each student should get education. Every teacher should get respect there. They plan to set up a school for such student and teacher with the winning money of five crore rupees.

PRINCIPAL**Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya****Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071**

Overall watching this movie, the only thing that can be said from this movie is that the teacher is very honest in his profession. And this honesty should be maintained by all teachers. Also education is not a business. education it means only education.

By reducing the competition that is going on in education nowadays, every school should provide education according to the interest of the students. Students' success in education should be considered. The goal of every school should be to make student bigger than to make the name of school bigger. poor student should get the right to education and should get it. His education should not stop because of high fees. Not every student can study in the school which have high fees. Therefore he falls somewhere behind in his success. This should not happen to students. This important point is presented in this film.

Every person has right to education and everyone should get it. An educational problem was presented in this movie and the movie ends with a message that how to solve that problem.

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE: _____

PAGE: _____

EDUCATION IMPLICATION.

Every film gives children a way to see the world from another person's viewpoint - the producer's. offering diverse films, themes, message and visualisation Universes is important to a child's education because it helps develop taste. Films that address topics that children study in school are just as effective as other teaching materials. They see the world from another perspective and provide teachers with a new tool to enrich their lessons. short film are very appropriate for children under the age of 10 because they are able to capture their attention.

Many events happening in the society regarding education are shown to us through movies. And from each of those movies we are given the message of education. in this movie chalk and duster also a message has been given for how the educational system be should be. similarly there are many movies on our education system. From each of those movies we understand the importance of education. How important is education, from some movies. All student should take it.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

NAME: _____

STD.: _____

DIV.: _____

DATE : _____

PAGE : _____

Also, there are movies on many social problems. The whole world should think about that thing and act with positive point. Education film has shown ways to deal with many problems. I think educational film is a good medium to spread the importance of education.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai - 400 071

Chembur education society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA
MAHAVIDYALAYA, Mumbai-400071

Elective Course 3

Academic Year: 2021-23

Semester: 4

Topic : Conducting a seminar on any one government initiative for
conserving environment (Wildlife Protection Act 1972) .

Roll no: **19**

Submitted by : **KHAN MUSKAN FARID**

Guide : **Prof . Smita Ganatra**

Seen. 27/23

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Introduction

Protection and conservation of environment in its constitution. On 5th June, 1972, environment was first discussed as an item of international agenda in the U.N Conference on Human Environment in Stockholm and thereafter 5th June is celebrated all over the world as World Environment Day. Soon after the Stockholm Conference our country took substantive legislative steps for environmental protection. The Wildlife (Protection) Act was passed in 1972, followed by the Water (Prevention and Control of Pollution) Act 1974, the Forest (Conservation) Act, 1980, Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 and subsequently the Environment (Protection) Act, 1986.

Constitutional Provisions

The provisions for environmental protection in the constitution were made within four years of Stockholm Conference, in 1976, through the 42nd amendment as follows:

Article 48-A of the constitution provides: The state shall endeavor to protect and improve the environment and to safeguard forests and wildlife of the country.

Article 51A (g) provides : It shall be the duty of every citizen of India to protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers and wildlife and to have compassion for living creatures.

Thus our constitution includes environmental protection and conservation as One of our fundamental duties. Some of the important Acts passed by the Government of India is as follows.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Wild-life Protection Act-1972

The act, a landmark in the history of wildlife legislation in our country, came into existence in 1972. Wildlife was transferred from State list to concurrent list in 1976, thus giving power to the Central Govt. To enact the legislation. The Indian Board of Wildlife (IBWL) was created in 1952 in our country, which after the enactment of the Wildlife (Protection) Act actively took up the task of setting up wildlife National Parks and sanctuaries. The major activities and provisions in the act can be summed up as follows:

- (i) It defines the wild-life related terminology.
- (ii) It provides for the appointment of wildlife advisory Board, Wildlife warden, their Powers, duties etc.
- (iii) Under the Act, comprehensive listing of endangered wild life species was done for the first time and prohibition of hunting of the endangered species was mentioned.
- (iv) Protection to some endangered plants like Bed dome cycad, Blue Vanda, Ladies Slipper Orchid, Pitcher plant etc. Is also provided under the Act.
- (v) The Act provides for setting up of National Parks, Wildlife Sanctuaries etc.
- (vi) The Act provides for the constitution of Central Zoo Authority.
- (vii) There is provision for trade and commerce in some wildlife species with license for sale, possession, transfer etc.
- (viii) The Act imposes a ban on the trade or commerce in scheduled animals.
- (ix) It provides for legal powers to officers and punishment to offenders.
- (x) It provides for captive breeding program for endangered species.

Several Conservation Projects for individual endangered species like lion (1972) Tiger (1973), Crocodile (1974) and Brown antlered Deer (1981) were started Under this Act. The Act is adopted by all states in India except Jammu & Kashmir, which has its Own Act.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Some of the major drawbacks of the Act include mild penalty to offenders, illegal wild life trade in J & K, personal ownership certificate for animal articles like tiger and leopard skins, no coverage of foreign endangered wildlife, pitiable condition of wildlife in mobile zoos and little emphasis on protection of plant genetic resources.

The Amendment to the Wildlife Protection Act in 2002 is more stringent and Prevents the commercial use of resources by local people. It has brought in new Concepts such as the creation of Community Reserves. It has also altered several Definitions. For instance in animals, fish are now included. Forest produce has been Redefined to ensure protection of ecosystems.

While there are several changes, the new Act still has serious issues concerned with its implementation. Laws are only as good as the ones that can be complied with. The Act is expected to deter people from breaking the law. However, there are serious problems due to poaching. One cannot expect to use the Act to reduce this without increasing Forest Staff, providing weapons, jeeps, radio equipment, etc. For establishing a strong deterrent force.

Characteristics

- This is an act for the protection of wild animals and birds
- This act is also called as the act of 1972
- It extends to the whole of India except the states of Jammu & Kashmir
- Under this act it is mandatory for the states to set up wildlife protection Advisory Boards

PRINCIPAL

**Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071**

Rules

- According to this act no person shall hunt any wild animal specified in the Schedule except as provided under section 11 and 12.
- With respect to plants also, no person can will fully pick, uproot, damage, destroy, acquire or collect any specified plant from any forest land & area specified by the Central government.
- Hunting of wild animals is permitted in certain areas by the chief wildlife Warden.
- If the animal is diseased or disabled or has become dangerous to human life.
- The killing/ wounding in good faith of any animal in defence of oneself/ or any other person shall not be an offence.
- Any wild animal killed / wounded in defence of any person shall be Government property.
- Grant permit is given for special purpose like education, scientific research, Scientific management.
- Similar prohibition of picking uprooting damage acquiring and destroying any Specified plant from any forest land notified by the central government.
- Nothing in this section can prevent Scheduled Tribe from picking collecting/Possessing any specified plant/ part for her bonafide personal use.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Penalties

- A person who breaks any of the conditions of any license or permit granted Under this Act shall be guilty of an offence against this Act.
- The offence is punishable with imprisonment for a term which may extend to Three years or with a fine of Rs. 25,000 or with both.
- An offence committed in relation to any animal specified in Schedule I, or Part II of Schedule II, like the use of meat of any such animal, or animal articles like a trophy, shall be punishable with imprisonment for a term not less than one Year and may extend to six years and a fine of Rs. 25,000.
- In the case of a second or subsequent offence of the same nature mentioned in this sub-section, the term of imprisonment may extend to six years and not less than two years with a penalty of Rs.10,000.
- When any person is convicted of an offence against this act. The court trying this offence may order the state government to cancel the license or permit
- The court may direct that the license if any granted to such persons under the Arms Act 1959 for the possession of any arm with which an offence against this Act has been committed shall be cancelled & such person shall not be eligible for a license for a period of 5 years from the date of conviction
- Nothing contained in Section 360 of the code of criminal procedure shall apply to person convicted of an offence w.r.t. hunting in the sanctuary/natural parks unless such person is under 18 years of age.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

**Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071**

What can an individual do ?

- 1) If you observe an act of poaching, or see a poached animal, inform the local Forest Department Official at the highest possible level. One can also report the event through the press. Follow up to check that action is taken by the concerned authority. If no action is taken, one must take it up to the Chief Wildlife Warden of the State.
- 2) Say 'no' to the use of wildlife products and also try to convince other people not to buy them.
- 3) Reduce the use of wood and wood products wherever possible.
- 4) Avoid misuse of paper because it is made from bamboo and wood, which destroys wildlife habitat. Paper and envelopes can always be reused.
- 5) Create a pressure group and ask Government to ensure that the biodiversity of our country is conserved.
- 6) Do not harm animals. Stop others from inflicting cruelty to animals.
- 7) Do not disturb birds' nests and fledglings.
- 8) When you visit the Zoo do not tease the animals by throwing stones or feeding them, and prevent others from doing so.
- 9) If you come across an injured animal do what you can to help it.
- 10) If the animal needs medical care and expert attention contact the Society for the Prevention of Cruelty to Animals in your city.

Good!

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Drawbacks

- I. It seems as if the Act has been enacted just as fallout of Stockholm Conference held in 1972 and it has not included any locally evolved conservation measures.
- II. The ownership certificates for animal articles (tiger, leopard skins etc.) are permissible which very often serve as a tool for illegal trading.
- III. The wildlife traders in Jammu and Kashmir easily get illegal furs and skins from other states which after making caps; belts etc. are sold or smuggled to other countries. This is so hap- penning because J & K has its own Wildlife Act and it does not follow the Central Wild Life Act. Moreover, hunting and trading of several endangered species prohibited in other states are allowed in J & K, thereby opening avenues for illegal trading in such animals and articles.
- IV. The offender of the Act is not subject to very harsh penalties. It is just up to 3 years imprisonment or a fine of Rs. 25,000 or both.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHAN SHASTRA MAHAVIDYALAYA

NAME - Chhaya Devram Gare

Roll No - 09 Class - S.Y.B.Ed
2022-23

SUB - GUIDANCE & COUNCELING

ASSIGNMENT : Career Disemmination
Session for School.

TEACHER NAME - Prof. Deepali Gaikwad

Seen -

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Career Dissemination

Introduction:-

Career Dissemination refers to services and activities intended to assist individual of any age and at any point throughout their lives, to make educational, training and occupational choices and to manage their careers. Such services may be found in schools, universities and colleges in training institutions, and in private sectors.

The activities may take place on an individual or group basis and may be face-face or at a distance (including help lines and web services). They includes career information provision, Career education Programme

Scope of Career Dissemination:-

The scope for career dissemination is not as that vast for school counsellor. A large No. of courses and large no. of various kinds of Jobs are available for starting & building ones career. Proper Guidance must be provided from the school level which will in focused development of individual. It help to choose career & understanding about

Report

Place:- Rajawadi Mumbai Public School, Ghatkopar
Date :- 24th March 2023 Time: 11 am - 12 pm

A Career Dissemination program was held in school on 24th March 2023 for all the students to understand various fields.

The program was basically for the students of 7th and 8th std which are in their career deciding years. Our school Principle Mr. Nitin Bargaik Sir organised the program in one of the classroom. at 11 am The program started sharp at 11 after all the students were seated at respective rows allotted for each class. Firstly our peer & me introduce us to various courses of Science, commerce and arts as the basics and then I explained them the sea of opportunities in the outer world. I also encouraged them on choosing the field they're interested. Me and my peer told about various subjects of courses such as geology, archeology, pharmacy etc. I told students that we should choose the subject and are in which we're genuinely interested and only then we will be able to succeed and make a name for ourselves. Then we shown them the presentation and started our main topic.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar

Chembur Naka, Mumbai 400 071

Firstly I asked students why career options for school students is important? Students told that It is obvious that Schooling is a major phase of every student's life. So, choosing the right career option during this phase is important as career comes into the main picture depending upon the course chosen after 10th board exams.

Firstly I told them 3 stream that student can choose after 10th. Such as Science, Arts and commerce.

Science is mainly related to the nature, humans & living things.

So after doing science you can become, doctor, engineer, Pharmacists, Professor, etc.

In arts you become teacher, Politician, literature work or writer.

Commerce is mainly related to the bank.

After 10th Courses (Science)

After 10th Courses (Science)				
Class xi & XII	Diploma	Paramedi- cal	ITI Courses	Vocational
Science	- Engineering - Journalism - Photography - Animation	- Lab Tech - Accounting - Educath	- Electrician - Insurance Agent - Die making	- Pharmacy - Agriculture - Cosmology - Mechanical engineering

Science

General Science

- 1) PCMB + Eng + Language
- 2) PCMB + Eng + IT
- 3) PCB / PCM + Eng + Lang + Optional sub.

PCM

- Engineering
- Architecture
- Ethical hacking
- BSC
- Pharmacy
- Astronomy

PCB

- medical
- 1) MBBS
- 2) BDS
- 3) BHMS
- 4) BAMS

For example if you want to become a Machine learning engineer so you firstly know about machiner. A machine learning engineer is proficient programmer who researches, designs and creates software to automate systems. They analyse the algorithms of machine to fix various issues. Their primary role is to explore & visualise data, verify and ensure data quality by data cleaning.

- Education qualification:- At least master's degree and Sometimes Ph.D in computer science after 12th.

- Average salary 6.5 Lakhs per annum.

PRINCIPAL
 Chembur Sarvankash Shikshanacharya
 Mahavidyalaya

So By Pursuing the science stream, you can either opt for Biology, physics & chemistry and pave a way for starting a career in medical field or you can study maths, Physics and Chem. to pursue courses apart from medical science like Robotics, Engineering.

- If you are interested in building physical structure and have knack for designing planning & constructing then Architecture is ideal field for you.

To flourish in this field, you not only need to have stronghold in maths, but also good analytical skill.

- Average salary is about Annual 7-2 Lakhs.

- So, Pay attention to what sub. you like the most & which ones you're good at.

Try lots of extracurricular - they'll not only help you expand the scope of your exploration in different activities, but also helps you in building up personal portfolio for future major sub.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

CHEMIST

Chemists study the science of chemistry in order to understand the chemical and Physical properties of materials. They use this knowledge to develop new materials and products, to find more efficient industry and commercial production method.

Tasks and duties

- Conducting experiments and tests to identify the chemical composition and reactive properties.
- Conducting analysis and research to develop theories, techniques and Processes & testing the reliability of outcomes.
- Developing practical application of Research finding.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

How to become a Chemist.

- After 10th apply in science stream. After the 12th complete a Bachelor degree in Science or applied Science majoring in Chemistry. Look to secure a placement in internship program.

This provide you relevant experience.
Build your specialisation in one or more
branches of science of chemistry.
Average salary 2.5 lakhs per year.

PHARMACIST

Pharmacists are medical professionals who supply medications & educate patients on how to take them. If you enjoy working with people and want to help them maintain good health, it might be a career you will enjoy.

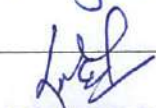
• Pharmacist Role:-

- Dispensing medications to patients
- Reviewing prescription for accuracy
- Provide flu injections & other vaccination
- Determining whether the current medication will interact with other medication a patient takes.

• Average salary - 2.5 lakh per year.

• skills required:-

- Ability to multitask
- Integrity
- Computer skills
- Communication skills
- Understanding of clinical Pharmaceutical

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071.

• How to become a pharmacist: -

1) Complete your 10+2: -

Need to complete your higher secondary or 10+2 in science stream.

Choose combination of subjects Physics, biochemistry & maths.

2) Pursue undergraduate degree.

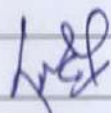
You can take admission in any Pharmacy College after giving MHT-CET exam.

You will require either Diploma or Bachelor in Pharmacy

• DPharm is two year diploma course. This helps if you want to open your Pharmacy or drug store.

• BPharm is four year course. The course of structure is often a mix of academic and practical industry environment.

You can make medicines in any Pharmaceutical industries.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshrestha

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

! CHEMBUR SARVANKASH

! SHIKSHAN SHASTRA

MAHAVIDYALAYA

! NAME:- CHHAYA DEVRAM GARE

! ROLL NO- 09 S.Y.B.Ed (Eng)
2022-23

! SUB - GUIDANCE & COUNCELING

! ASSIGNMENT:- STRATEGIES FOR HANDLING

! ACADEMIC STRESS / BULLYING / RELATIONSHIP
! SUICIDE

! TEACHER NAME - Prof. Deepali Gaikwad

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanashastra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai, 400 071

Handwritten signature

Suicide

Suicide is the act of intentionally causing one's own death. Suicide means ending your own life. It is sometimes a way for people to escape pain or suffering. When someone ends their own life, we say that they 'died by suicide.' A suicide attempt means that someone tried to end their life, but did not die.

- Signs of suicide :-
- Feeling trapped or hopeless
- Exhibiting dramatic mood changes.
- withdrawing from loved ones and society
- Threatening to kill themselves.
- Seeking access to the means to kill themselves.
- Increase use of alcohol or drug.
- Behaving recklessly
- Seeking revenge or feeling rage
- Experiencing anxiety or agitation.
- Sleeping constantly or being able to sleep.

[Signature]

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Strategies to handling Suicide:-

Suicide is by far the most serious act into which anyone can enter. It is final act. Once it is completed, it can't be undone. Before coming to this final step, all alternatives must be considered.

• Understand the reason for depression:-

many bleak depressions aren't caused by life situation. Long term depression characterized by loss of all joy for life, loss of enthusiasm for anything, Loss or gain of significant amount of weight, insomnia, reliance on alcohol or drugs. This depression will not be resolved by Talk alone.

For this type of depression, medication may be required to put body back in balance.

As depression begins to lift, normal pattern of activity, sleep, enjoyment and thinking skill.

Let your family know how you're feeling:-

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanacharya

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai - 400 071

The brunt of emotional loss, shame, guilt and material burden in case of suicide is left with the family. It is only fair there

fore that prior to putting suicidal thoughts into practice, at least one family member should hear truth about your pain, suffering and need for help. Some family member who you are close to trust may be able to help in sorting out issues and finding ways to solve the problems.

Don't be disappointed in people who may tell you that your problems are just "Not that serious."

Talk to someone

The first step is talking to someone about your feelings. You are not alone in your feelings of despair and pain. You may feel that you are powerless to change situation or your feelings. You have that power if you will share the burden of pain with someone who you can trust to take you seriously. This may be family physician, a friend, a neighbor, a co-worker, or other in whom you have confidence.

If there is no one who fits this category, a crisis line support group listed in this website can help you begin.

PRINCIPAL

Chembur Sarvashiksha Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

• Improve access and delivery of suicide care:

Cover mental health conditions in health insurance policies.

Increase provider availability underserved areas.
Provide rapid and remote access to help.

• Promote healthy connections:-

Promote healthy peer norms.

Engage community members in shared Activities.

• Follow up:-

Person who thought of suicide to manage them Give them a call or visit.

Send a text or email to let them know that you are still present. Be there for them.

• Reduce Access to means of suicide:-

One important way to reduce risk of death by suicide is prevent individuals in suicidal crisis from obtaining and using lethal methods of self harm. Examples of actions to reduce access to lethal means include educating the families of those in crisis about safely storing medications, distributing gun safety lock and installing barriers on bridges.

PRINCIPAL

IC-3

LANGUAGE

Across

Seen
M. Prasad

[Signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

CURRICULUM

DATE

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHAN SHASTRA
MAHAVIDYALAYA.

NAME:- MITALI DNYANESHWAR
KARBELE

CLASS:- S.Y.BED (ENGLISH
MEDIUM)

Roll No:- 17

SUBJECT:- IC-3 LANGUAGE
ACROSS CURRICULUM

INCHARGE:- DR. MANJULA BHANDARI

INTERVIEW QUESTION'S

Q1. Why are you interested in an English teaching job?

Ans English has always been one of my favourite subject. Also it is a language used world wide. People use English as media of communication. English language / subject is challenging and rewarding.

Q2. What is your teaching philosophy?

Ans My teaching philosophy is that all teaching and learning experiences should be joyful and burdenless. Teaching should be a bit funny to create interest in learning.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Q3.) How do you handle a difficult student?

Ans I try to be calm and never humiliate the student in front of the entire class.

Q4.) How do you keep your students motivated?

Ans I motivate my students by telling them to be confident by encouraging and appreciating them in their skills and talent.

Q5.) What are the qualities of an effective English teacher?

Ans To deliver a great lesson plan, to create a positive environment in the class which encourage students to learn more.

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHAN
SHAstra MAHAVIDYALAYA

CREATING AN INCLUSIVE SCHOOL
(IC-4)

GUIDE NAME:-

Prof. Manjula Bhandari

SUBMITTED BY:-

QURESHI TABASSUM ISMAIL

Roll No: 24

CLASS: S.Y.B.ED (2020-2022)

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Kasturba Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

INDEX

NAME : QURESHI TABASSUM ISMAIL (Assignment-2)

STD. S-Y-B-ED DIV. _____ ROLL NO. 24

Sr. No.	DATE	SUBJECT / TOPIC	MARKS GRADE	SIGN
1		ICT Tools for Inclusive School		
2		INTRODUCTION		
3		Tools :-		
4		1] Screen Reading Software		
5		2] Word Prediction Software		
6		3] Optical Character		
7		Recognition (OCR)		
8		4] Talking calculators		
9		5] Speech / voice Recognition		
10		Software		
11		6] Braille Shorthand Machine		
12		7] Advanced Digital Speech		
13		Audiometer		
14		8] Texture Boards		
15		9] KNFB Portable reader for		
16		blind People		
17		10] Talking Dictionary		
18		Conclusion / Reflection		
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

DATE:

TOPIC:

ICT TOOLS FOR INCLUSIVE SCHOOLS 8

*

INTRODUCTION 8

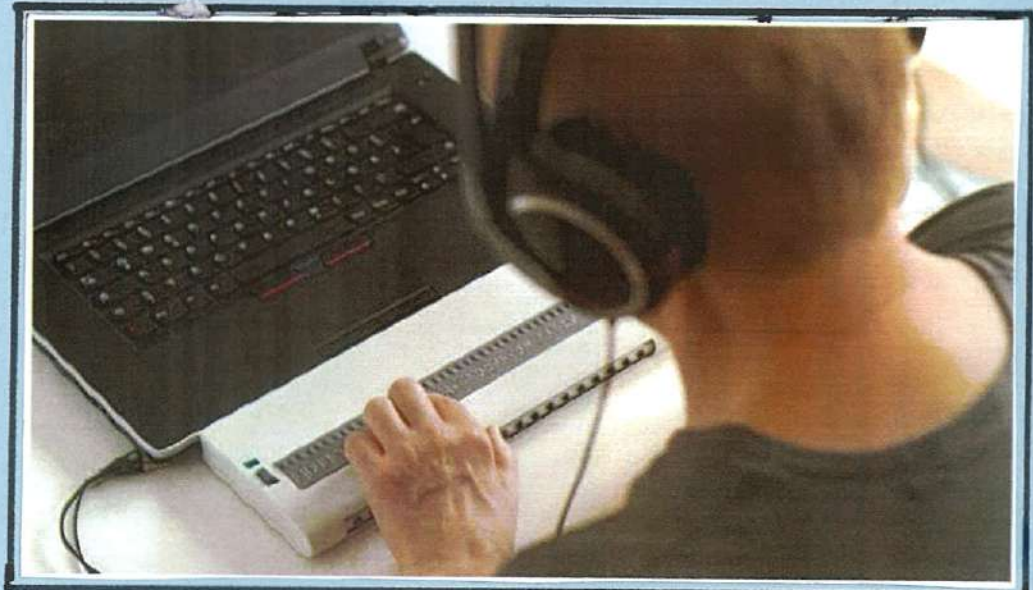
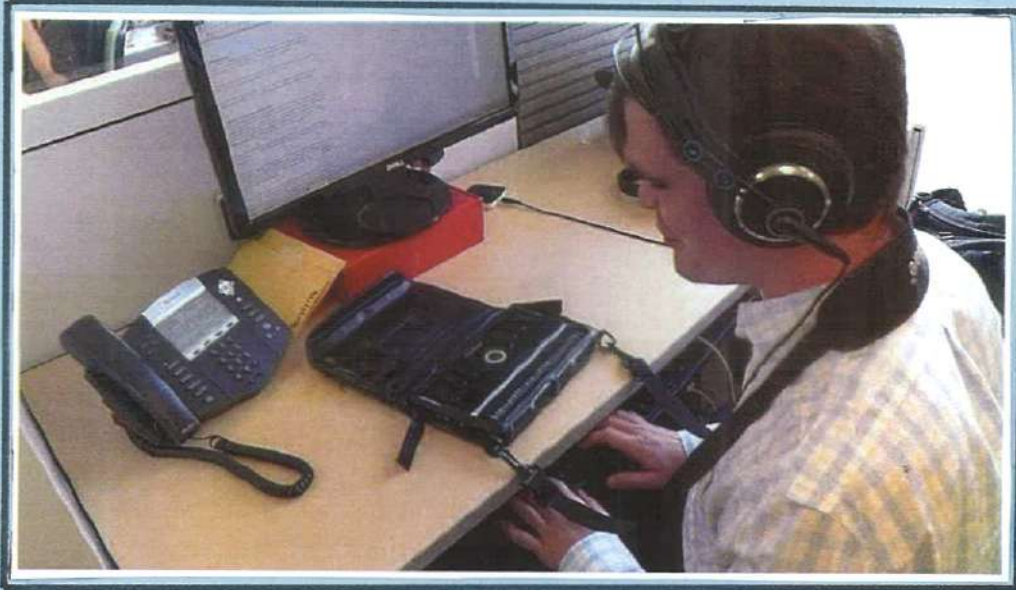
Information and Communication technology (ICT) has a unique and valuable contribution to make to the learning experiences of pupils with Special Educational needs.

Specifically with Special needs learners ICT is used to support the development of reading & writing skills, but also as a tool to develop social relation skills.

ICT supports children who find it difficult to access curriculum. Perhaps due to physical, mental or just concentration problems. ICT can help, sometimes by using modified equipment but sometimes simply by the motivation it offers. But the benefits of ICT go much further than this and extend all the way to providing complete access for children who would otherwise be denied an education altogether.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

7/2/21

DATE:

TOPIC:

*

VARIOUS ICT TOOLS :-

1.

Screen Reading Software :-

It is an assistive technology that renders text & image content as speech or braille output. Screen readers are essential to people who are blind, & are useful to people who are visually impaired, illiterate, or have a learning disability.

Screen Reading Software will read the text that appears on a Computer Screen to the user. Screen reading Software is particularly useful for individuals with dyslexia, but is also used for people who are auditory learners.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshan Mandal
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

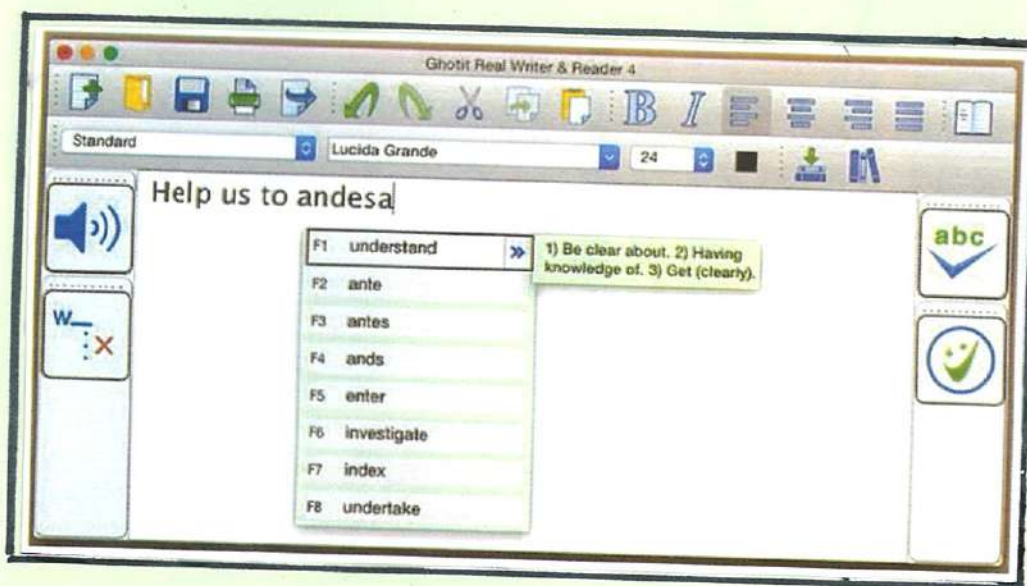

2. Word Prediction Software :

Word Prediction Software will present Possible words that a User is looking for while typing text, which the user can select with a mouse click. The Software will also predict the next Possible word based on frequency of usage & Context. This technology is particularly useful for individuals with difficulty Spelling, and for people who have difficulty typing. For the learning disabled iPhones & Androids with the Software can prove an absolute godsend for those grappling with reading & Spelling, Such as the dyslexic.

Word Prediction Software assists with reducing the number of required keystrokes, by predicting the word you are typing and the next word based on word frequency & Context. They may also include features such as Spell checking as you type, Speech Synthesis, & Shortcuts for frequently used words.

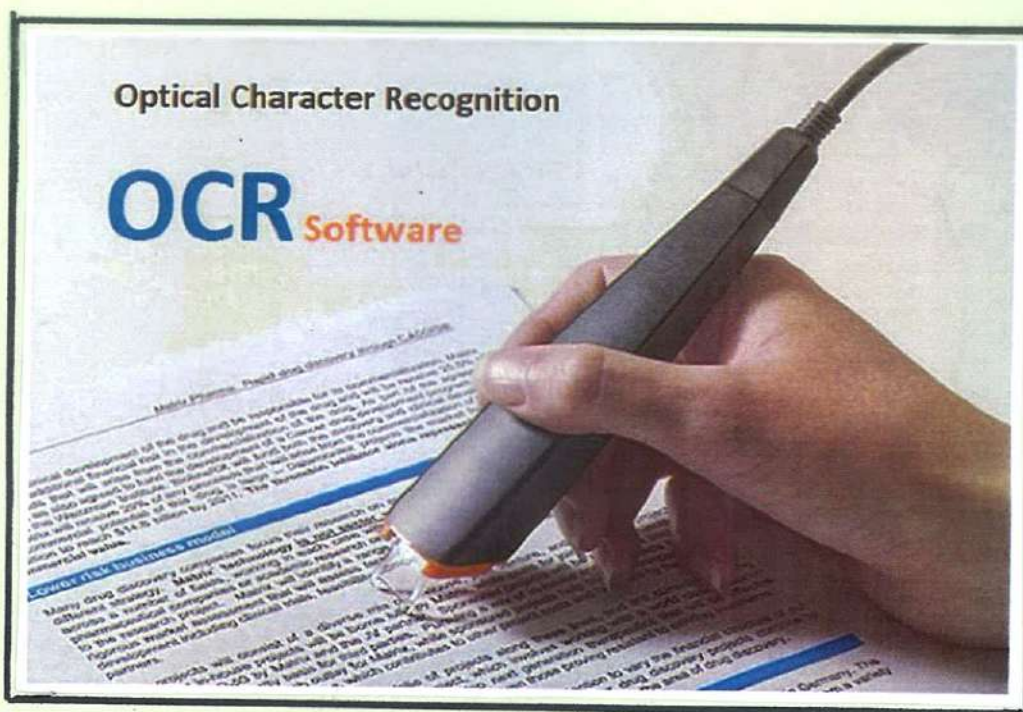
PRINCIPAL
Dr. Sarvanikash Shiksha Sanstha
Mahavidyalaya
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL

**Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071**

Handwritten signature

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

3] Optical Character Recognition (OCR)

Optical Character Recognition (OCR) Software will Convert paper based text into electronic text for use with Screen readers. A Scanner is needed to Scan materials from book or other Paper-based text. The OCR will then recognize the letter shapes through imaging analysis & Convert them to electronic text. This technology is particularly Useful for individuals who Cannot access printed materials due to low vision or processing deficits. Paper port is an Example of OCR.

A Common application of OCR technology is the automated Conversion of an image based PDF, TIFF or JPG into a text based machine-readable for OCR processed digital files, Such as receipts, Contact, invoices, financial statements & more.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

4.

Talking Calculators :-

An assistive device for visually impaired & learning disabled. Both the visually impaired & the learning disabled can greatly benefit from these simple devices, which relay mathematics via audio. For those with dyscalculia, such a gadget renders it much easier to check & double-check assignment.

Talking calculators look & function like common calculators. However, this assistive technology device has a built-in speech synthesized so that each key pressed is spoken out loud. This can help the user to verify that the numbers and operands have been entered correctly. Talking calculators come in a wide variety of styles.

[Handwritten signature]

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

[Handwritten signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankush Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

Chen

R
Che

DATE:

TOPIC:

5] Speech / Voice Recognition Software :-

An assistive devices for visual / orthopedic impairment (Students having dysgraphia can use it). Speech / Voice recognition Software also Sometimes referred to as Speech-to-text Software will Convert the Spoken word into text on a page, or into Computer Commands via a microphone. Like the name says, these technologies Convert talking into typing, making them ideal for the learning disabled Struggling with movement or visual conditions rendering it very tough to Click at the keyboard.

Voice Recognition Software trains itself to recognize the individual Speech patterns of its users. The more the Software is used better it becomes at recognizing the user's voice. Because of this required time investment, Patience is needed when you initially begin using such a

Handwritten signature

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai - 400 071

DATE:

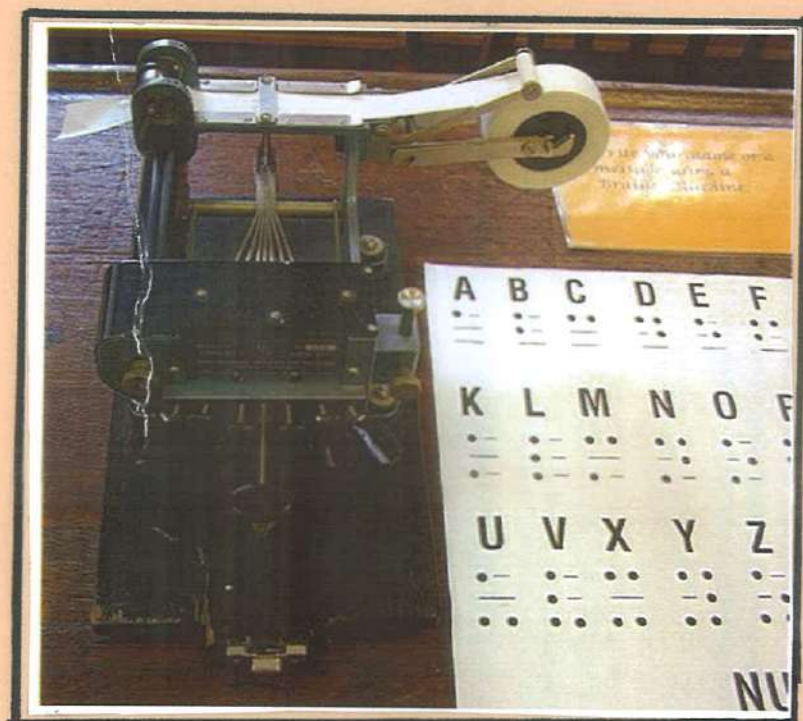
TOPIC:

6) BRAILLE SHORTHAND MACHINE :-

Braille Shorthand machine is an ideal Shorthand Machine for visually handicapped developed for the first time in the Country. It allows user to take dictation on 1" wide paper roll using Standard six dot Braille Language Cell. Positive Unidirectional movement mechanism produces equispaced dots to avoid any confusion while reading the matter.

Braille is a tactile writing system used by people who are usually impaired, including people who are blind, deafblind or with low vision. It can be read either on embossed paper or by using refreshable braille displays that connect to computers & smartphones devices. Braille can be written using a slate & stylus, a braille writer, an electronic braille notetakers or with the use of computer connected to braille embosser.

[Signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Rajawade Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

⠁	⠃	⠉	⠇	⠑	⠋	⠒	⠕	⠗	⠞
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
⠅	⠇	⠏	⠎	⠍	⠊	⠒	⠕	⠗	⠞
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
⠥	⠧	⠨	⠩	⠪	⠫				
U	V	W	X	Y	Z				

A handwritten signature in black ink, appearing to be "R. K. N.", located above the printed name of the Principal.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

7] Advanced Digital Speech Audiometer :-

Advanced Digital Speech Audiometer is used for hearing impaired students in inclusive schools. Speech audiometer has become a fundamental tool in hearing-loss assessment. In conjunction with pure-tone audiometry it can aid in determining the degree & type of hearing loss. Speech audiometry also provides information regarding discomfort or tolerance to speech stimuli & information on word recognition abilities.

In addition, information gained by speech audiometry can help determine proper gain & maximum output of hearing aids & other amplifying devices for patients with significant hearing losses & help assess how well they hear in noise. Speech audiometry also facilitates audiological rehabilitation management.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

8] TEXTURE BOARDS :-

A texture board is low tech tool which refers to unsophisticated devices and largely non-electronic devices, many of which can be produced from local; which is texture board-a board mounted with four wide strips of paper of different textures.

Textures boards are an amazing way to incorporate different textures. Many students often come with tactile defensiveness, which means they are very reluctant to touch things. They need to be comfortable interacting with various objects in our environment.

Teacher boards are also used for communication. By using tactile schedules & cards to help students communicate & understand different parts of their day. This helps students that have visual impairment use more concrete representations, & need stimulation to begin communicating & learning.

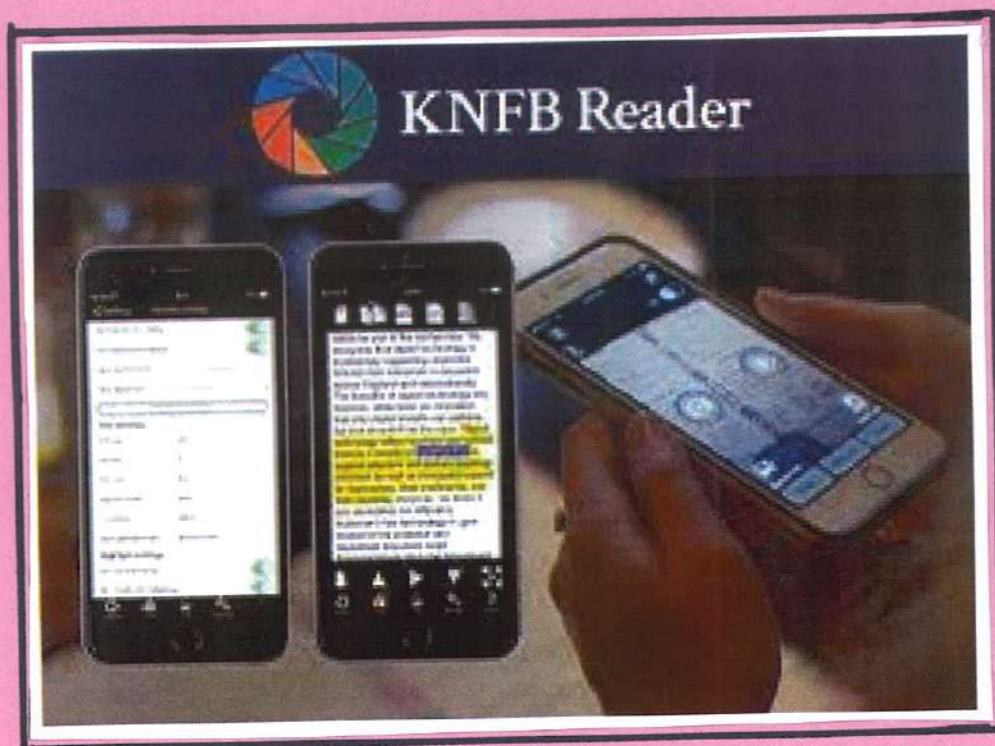

[Handwritten signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanashastra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

9. KNFB Portable reader for blind People :-

KNFB Reader is an award-winning mobile app for blind, low-vision, dyslexic, and other print-disabled users that converts text to speech or text to Braille.

People having any visual impairments, total blindness, or perhaps dyslexia, KNFB Reader will allow the reader to read their own mail, brochures, receipts, and restaurant menus without any assistance. It will give them a true sense of independence and freedom.

To use a KNFB reader, you have to firstly download the app then you can use KNFB reader to take a photo of any text & it will read the text out loud or turn it into Braille that can be read on a refreshable Braille display. You can also save, export & share your document.

Handwritten signature

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

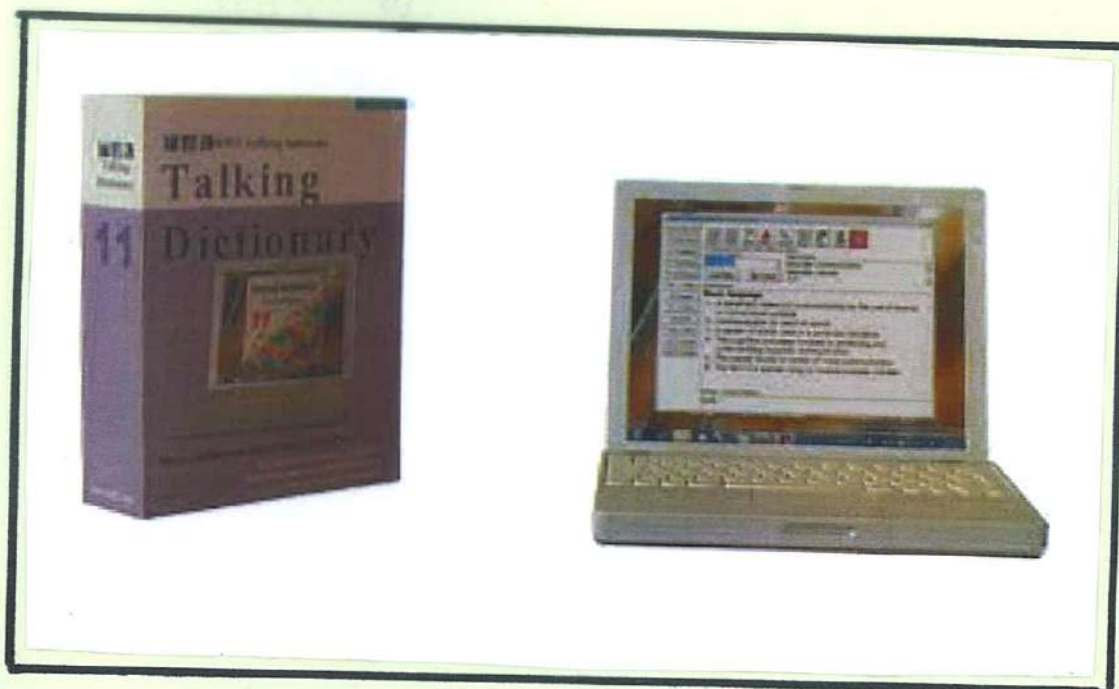

10] TALKING DICTIONARY :-

The English Talking Dictionary is a voice output dictionary and spell check program designed for use by individuals who are blind or have low vision or learning disabilities. This dictionary is designed to work with screen reader and screen magnifiers and contains over 250,000 words and phrases, including proper nouns such as geographic locations and historical persons. It reads the definition of a word to a user as well as how to use it in a sentence. This program also highlights the word on the screen as it reads & has a built-in complete thesaurus for finding synonyms and antonyms and their corresponding definitions.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

DATE:

TOPIC:

*

CONCLUSION / REFLECTION:-

In its training guide "ICTs in Education for people with Special Needs" UNESCO's Institute for IT in Education Outlines 3 main roles for the use of accessible ICTs in education:

- * Compensation uses - technical assistance that enables the active participation in traditional educational activities such as reading or writing.
- * Communication Uses - technologies that can enable communication. Often referred to as alternative and augmentative communication devices and strategies.
- * Didactic Uses - the general process of using ICTs to transform approaches to education. Many ICTs can be used as a didactical tool to enable a more inclusive learning environment.

Handwritten signature/initials.

PRINCIPAL

K. S. Shikshanshiksha

Vidyalaya

Chemburkar Marg,

Chembur, Mumbai - 400 071

ICT offers teachers flexibility in how

they deliver learning. It also offers different ways for learners to interact with the content, teachers and other students.

Qureshi Tabassum Ismail (Group-05)
Roll No 824
Assignment-01 (Information about Pillar No-7)

Technology is a commonly used resource and has opened up a wealth of opportunity for many students, however it should be used judiciously. Most technology is an expensive proposition, and if a computer is only used for word processing it is simply an expensive pen.

[Signature]

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Handwritten signature

Assistive technology, when used well and often, is, however, an important resource which needs to be considered. Other resources listed as being helpful to schools and teachers include extra time for planning, and extra staff in the school acting as supports (Loreman, 2001).

Final

The importance of the presence of adequate resources in a school can not be dismissed.

According to Huber (1998) inclusive school practices, in relation with the prioritizing of school resources, can have a powerful differential effect on the learning of all students.

ate

.....

.....

ision.....

.....

chool Stamp

100